

На варті неба України!

7 лютого виповнюється 110 років від дня народження видатного авіаконструктора Олега Антонова



10 стор.

Курсанти опановують бойові літаки



2 стор.

Бригаді тактичної авіації – ім'я уславленого льотчика

Як повідомляла наша газета, напередодні Нового року 299-а бригада тактичної авіації, що базується під Миколаєвом, стала іменною – Указом Президента України № 730/2015 від 30 грудня 2015 року цьому авіаційному з'єднанню, що базується у місті Миколаєві, присвоєно ім'я славетного льотчика генерал-лейтенанта Василя Нікіфорова.



Для привітання авіаторів із цією знаменною подією до столиці корабельного краю прибули командувач Повітряних Сил Збройних України генерал-лейтенант Сергій Дроздов, удова льотчика Ольга Нікіфорова із сином Олександром, почесні гості тощо.

На урочистому шиківанні було зачитано Указ Президента України про присвоєння авіаційному з'єднанню імені генерал-лейтенанта Василя Нікіфорова. Копію наказу вручили командирі з'єднання полковнику Олександр Дяківу.

Виступаючи перед військовослужбовцями бригади командувач Повітряних Сил Збройних України генерал-лейтенант Сергій Дроздов зазначив, що їхнє з'єднання одним із перших приступило до виконання завдань в зоні проведення АТО.

– Миколаївські льотчики довели, що їх бригада гідна присвоєн-

ня імені цього славетного українського військового льотчика, – наголосив командувач Повітряних Сил ЗС України.

Командир бригади полковник Олександр Дяків сказав, що для нього та його підлеглих велика честь мати на прапорі ім'я такого видатного льотчика, відтак авіатори з'єднання зроблять усе, аби нести його з гідністю.

Також перед присутніми виступила удова генерал-лейтенанта Василя Нікіфорова – Ольга Нікіфорова. Вона пригадала, якою чудовою людиною та батьком для дітей був її чоловік.

Наприкінці церемонії командувач Повітряних Сил Збройних України генерал-лейтенант Сергій Дроздов нагородив кращих авіаторів бригади почесними відзнаками Міністерства оборони України.

Прес-центр Командування Повітряних Сил ЗС України.

Відлік офіцерської служби розпочато!

У вищих військових навчальних закладах Харкова відбулися урочисті випуски молодших лейтенантів, які пройшли навчання на тримісячних курсах військової підготовки. Навчалися тут військовослужбовці сержантського та старшинського складу з вищою освітою, переважна більшість яких вже має досвід участі в бойових діях під час проведення антитерористичної операції.

Серед майже 80 військовослужбовців, які прибули до харківських вишів, спеціалісти зенітних ракетних, радіотехнічних, танкових підрозділів та військ протиповітряної оборони Сухопутних військ, технічний склад авіаційних підрозділів тощо.

За словами командування військових навчальних закладів, впродовж трьох місяців із військовослужбовцями про-

водились теоретичні і практичні заняття щодо підвищення їхнього професійного рівня за військовими спеціальностями.

Крім того, досвідчені керівники та високопрофесійні викладачі, сучасна навчально-матеріальна база, необхідні побутові умови як складові ефективного системи підготовки офіцерських кадрів дозволили



успішно виконати всі заходи, заплановані програмою курсів.

Урочистості з нагоди закінчення курсів відбулися на строю вихідних плацях навчальних закладів. Випускники отримали погони молодших лейтенантів та свідоцтва державного зразка. Привітали випускників начальники Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, Гвардійського факультету військової підготовки імені Верховної Ради України Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" та представники місцевих органів влади.

– Мені приємно відзначити, що сьогоднішні випускники успішно завершили навчання, показавши високі результати під час оцінювання на комплексному випусковому екзамені. Переважна більшість із них отримала добрі та відмінні оцінки, – зазначив у своєму виступі начальник ХУПС генерал-майор Андрій Алімпієв.

На завершення основної частини заходу молоді лейтенанти пройшли урочистим маршем перед присутніми після чого їх поздоровили батьки, рідні та товариші по службі.

Олег Плаксієв. м.Харків.



Для здійснення практичного навчання на бойові літаки курсанти-льотчики видового вишу попередньо пройдуть комплексну підготовку на

тренажері літака МіГ-29.

Варто зазначити, що у поточному навчальному році курсанти льотного факультету Харківського університету По-

Курсанти опановують бойові літаки

У Васильківському гарнізоні, на базі бригади тактичної авіації Повітряного командування "Центр" Повітряних Сил Збройних Сил України, у рамках проведення стажування, з курсантами Харківського університету Повітряних Сил розпочалися планові практичні заняття за програмою підготовки льотного та інженерно-технічного складу.

вітряних Сил вперше за роки незалежності України здійснюватимуть практичну підготовку на бойових літаках.

Любов Киналь. м.Васильків.

Перевірка на професіоналізм

У Харківському університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба відбулися триденні тактико-спеціальні заняття з курсантами випускового курсу. Під час заходу майбутні офіцери відпрацьовували завдання за темою: "Підготовка та виконання бойових завдань підрозділів".

Практичний вишкіл проводився на базі Центру забезпечення навчального процесу університету Повітряних Сил, із залученням спеціальної техніки в умовах, максимально наближених до реальних. За виконання завдань кожен курсант отримав загальну оцінку від своїх командирів та викладачів, які були залучені до навчання.

– Курсанти самостійно розгорнули техніку на новій позиції, яка була визначена рішенням керівництва нашої навчання, самостійно ведуть на да-



ний час бойову роботу, супроводжують реальні цілі, які виконують польоти, – розповів начальник кафедри бойового застосування радіотехнічного озброєння полковник Олександр Колеснік.

Відразу після закінчення тактико-спеціальних занять у майбутніх захисників неба розпочнеться військове стажування, яким завершиться їх навчання в університеті, тому даний за-

хід є своєрідною перевіркою на спроможність діяти в ролі військового професіонала.

– Хотілось би виразити велику вдячність нашим викладачам і командирам, які навчали нас упродовж п'яти років. Ці знання нам дуже допоможуть в подальшому нашому офіцерському житті, – зізнався курсант Олексій Бардаков.

Віталій Саранцев. м.Харків.



Що ж до бойової авіації, то згідно з тими ж таки домовленостями, льотчики не виконують жодних бойових застосувань у зоні АТО. Однак проведення льотних змін в авіаційних бригадах та відновлення авіатехніки на вітчизняних підприємствах і силами ТЕЧ не припиняється взагалі.

У Повітряних Силах добре запам'ятали гіркоту втрат у цій підступній війні. Не один пам'ятник спорудили загиблим авіаторам, які віддали життя за свою державу. Саме тому сьогодні питання безпеки авіаційних екіпажів набуває особливого змісту.

Це стосується як досвідчених екіпажів у бойових частинах, так і

майбутнього нашої авіації – курсантів льотного факультету Харківського університету Повітряних Сил.

На початку лютого із випускним курсом розпочали поетапно проведення комплексного тренування з виживання в умовах автономного існування на місцевості. Для цього курсанти прибули у Вінницю, де потрапили до надійних рук фахівців Центру управління парашутно-рятувального забезпечення польотів авіації ЗС України, який очолює полковник Володимир Благодатських. Офіцер пояснив, що Вінниця, наразі, тимчасове місце проведення цих навчань, адже базовий Центр спеціальної підготовки та вижи-

вання льотного складу залишився в окупованому Криму (м.Судак). А новий, у Миколаєві, ще не створено. Тому – Вінниця.

Протягом лютого тут пройдуть підготовку усі курсанти-випускники льотного факультету.

Чого ж навчають хлопців? Відповідь проста – виживати! Для цього моделюють різні ситуації, максимально наближені до реальних. А курсанти, під пильною опікою інструкторів, мають показати витривалість, винахідливість, а також накопичити базу знань (як діяти в тій чи іншій ситуації), яка в тилу ворога, без перебільшення, допоможе врятувати життя.

Легенда тренування, зрештою,

Навчаються виживати

Як би там не було, але дотримання сторонами Мінських домовленостей дозволяє українському війську міцно стояти на рубежах, щодня посилюючи оборонний потенціал країни. Хоч обстріли ні на день не припиняються, сьогодні у нас майже немає бойових втрат – як у техніці, так і в людях.

традиційна. Ворог збиває повітряне судно, екіпаж його покидає, а вже на землі, на невідомій території, намагається приховано діяти до точки збору, де його чекають рятувальники. Приблизно так. Однак усе далеко не просто і шлях до тієї точки сповнений небезпеки та несподіванок. Тому у програму тренування включено й такі позиції, як організація табору чи приготування їжі. Та все ж, основне завдання – вийти до своїх. Непомітно і максимально швидко. Мабуть, не треба розповідати, як високо ворог цінує полоненого льотчика. Тому охота за збитими пілотами розпочинається одразу після відкриття парашута, із залученням великої кількості людей і навіть собак.

Власне тому до навчання вперше було залучено професійного кінолога, який неодноразово залучався до спецоперацій в зоні АТО. Це фахівець Вінницького кінологічного центру ГУ Національної поліції майор поліції Віктор Прокопчук. Його знання та величезний кінологічний досвід, здобутий ще у прикордонних військах, допоможе майбутнім льотчикам у кризо-

вій ситуації. Направду кажучи, не в його інтересах видавати усі тонкощі роботи і професійні хитрощі, але ситуація вимагає. Втекти від переслідування дресированого пса та досвідченого кінолога майже неможливо. І завдання Віктора Прокопчука – значно збільшити шанси цього "майже" для випускників ХУПСу.

У ролі "своїх" і "чужих" виступали офіцери рятувальної парашутно-десантної групи спеціального призначення. Спочатку вони, як умовний супротивник переслідували "екіпажі", а потім навчали різних особливостей пересування, включаючи встановлення та знешкодження розтяжок та інших вибухових пристроїв.

Важливість цих знань та вмінь важко переоцінити. Сподіватимось, що у реальному житті українським пілотам не доведеться їх застосовувати, але війна на сході не завершена, нога супостата й далі топче українську землю, тож треба готуватися до будь-яких ситуацій, і з виживання льотчиків – в тому числі.

Юрій Ігнат. "Крила України".



Україна розраховує на підтримку Німеччини щодо протидії російській агресії

Президент України Петро Порошенко зустрівся з делегацією Комітету у справах Європейського Союзу німецького Бундестагу на чолі з Головою Комітету Гюнтером Кріхбаумом під час візиту парламентарів в Україну.

Глава держави висловив вдячність за пильну увагу Бундестагу до питання мирного врегулювання ситуації на Донбасі та підтримку України у протидії російській агресії, відновленні територіальної цілісності.

Президент наголосив на важливості політики санкцій щодо агресора: «Санкції є ефективним механізмом, який спонукає Росію виконувати Мінські домовленості».

Петро Порошенко позитивно оцінив результати переговорів з Канцлером ФРН Ангелою Меркель у Берліні 1 лютого 2016 року, які підтвердили спільність бачення сторін щодо імплементації Мінських домовленостей та продовження санкцій. У цьому контексті Президент України наголосив на необхідності збереження єдності Європейського Союзу.

В свою чергу голова німецької делегації Гюнтер Кріхбаум додав, що «Україна може розраховувати

на повну підтримку Німеччини» та запевнив, що санкції залишаться, поки Росія не виконає Мінські домовленості.

Під час зустрічі було відзначено принципову важливість продовження Україною курсу на імплементацію широкої програми системних реформ, які сприятимуть зміцненню політичної стабільності, запровадженню системи справедливого правосуддя, втіленню ефективної антикорупційної політики, прискоренню економічного зростання та всебічного зближення з Європейським Союзом.

Петро Порошенко наголосив на важливості запровадження Євросоюзом безвізового режиму для громадян України.

У контексті обговорення питань енергетичного співробітництва Президент України наголосив, що Україна розраховує на солідарність Євросоюзу щодо проекту «Північний потік-2».

Сполучені Штати Америки й надалі продовжуватимуть співпрацювати з Україною у військовій сфері

У Києві відбулася робоча зустріч начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України генерала армії України Віктора Муженка з командувачем Сухопутних військ Збройних Сил США в Європі генерал-лейтенантом Фредеріком Бенном Ходжесом. Участь у зустрічі також взяв Надзвичайний і Повноважний Посол США в Україні Джеффри Пайстт.

Віктор Муженко поінформував американську сторону про ситуацію в зоні проведення АТО та подякував за підтримку США у створенні сучасних Збройних Сил.

В рамках стратегічного діалогу українська сторона наголосила на важливості створення всеохоплюючої системи підготовки військ. Кінцевою метою курсової підготовки за участю американських інструкторів є тренування українського персоналу, який в подальшому буде призначений до навчальних центрів ЗС України. Також було наголошено на важливості отримання американською стороною українського досвіду участі в гібридній війні.

Прес-служба Генерального штабу Збройних Сил України.



Іван Марко: «Президент України поставив завдання відновити престиж і привабливість військової служби»

У Національному університеті оборони України відбулися інструкторсько-методичні заняття з особовим складом фінансово-економічних органів ЗС України. Захід проводився на виконання рішення Міністра оборони України генерала армії України Степана Полторака.

Під час занять фахівці Департаменту фінансів Міністерства оборони довели до військових фінансистів інструкції та вимоги Міністра оборони України стосовно нарахування грошового забезпечення, а також встановлення розміру щомісячної премії військовослужбовцям ЗС України.

– При формуванні державного бюджету на 2016 рік керівництвом Міністерства оборони було проведено велику роботу на рівні Уряду, Адміністрації Президента, бюджетного комітету та комітету з питань оборони і національної безпеки Верховної Ради України, – зазначив директор Департаменту фінансів МО України Іван Марко. – Президент України поставив завдання суттєво підвищити рівень грошового забезпечення військовослужбовців ЗС України, відновити престиж і привабливість військової служби.

Він повідомив, що відповідно до протокольного рішення Кабінету, оборонне відомство збільшило рівень грошового забезпечення військовослужбовців шляхом виплати

премій. Разом із тим підвищено вимоги щодо належного виконання військовослужбовцями посадових обов'язків.

Довідка. Відповідно до Тимчасового порядку встановлення розміру щомісячної премії військовослужбовцям ЗС України, затвердженого Міністром оборони України 26 січня 2016 року, премія встановлюється наказами командирів (начальників, керівників) військових частин (установ) у наступних розмірах від максимальної суми премії:

100% – за старанність, розумну ініціативу та сумлінне виконання службових (посадових) обов'язків і за умови, якщо військовослужбовець не має дисциплінарних стягнень;

90% – у разі, якщо військовослужбовець має не зняте одне дисциплінарне стягнення «догана»;

80% – у разі, якщо військовослужбовець має не зняте одне дисциплінарне стягнення «сувора догана»;

60% – у разі, якщо військовослужбовець має не зняті два дисциплінарні стягнення «догана» («сувора догана»);

50% – у разі, якщо військовослужбовець має не зняті три дисциплінарні стягнення «догана» («сувора догана»).

У разі, якщо військовослужбовець притягнутий до дисциплінарної відповідальності за порушення правил несення бойового чергування, вартової служби, служби в добовому наряді, розмір премії додатково зменшується на 20%.



Нову форму для авіаторів чекаємо цього року

Вже другий рік суспільство сперечається про переваги та недоліки військової форми різних зразків, що видавалася та видається військовослужбовцям Збройних Сил України. За цей час кожен, від волонтера до звичайної домогосподарки, стали експертами у питаннях вибору тканини, «видимості» її в тепловізорі, в кольорі і відповідності «натовським стандартам». Лише лінійний не пройшовся критикою по формі – «гелетейці», порівнюючи артикули та переповідаючи історії про її якість.

Справжнім фурором стали поява розробленої волонтерами при Міністерстві оборони (тепер структура – Центр розвитку та супроводження матеріального забезпечення ЗС України) тканини кольору «Варан-ЗСУ» та масовий випуск «рудих» берців від компанії «Талан» на заміну старим юхтовим черевикам. І знову покотилася хвиля критики, вдячних відгуків і розгромних коментарів. Лише авіатори спостережали за цими процесами осторонь. Нова форма видавалася лише тиловим та керівним ланкам підрозділів, льотчики ж продовжували носити те, що видали вже давно, або те, що самі собі придбали. В деяких підрозділах було важко знайти хоча би двох однаково вдягнених військових – різнобарв'я камуфльованих малюнків, типів та фасонів різало око. Тут – і натовські авіаційні комбінезони, і старі вітчизняні технічки, напівспортивні куртки-парки і шкіряні шевретки. В одній із південних авіаційних частин легко розрізнити, хто з хлопців виконував миротворчі місії в країнах третього світу, а хто несе службу на рідній землі. Однострої та норми забезпечення, немає чого приховувати, залишилися на папері. Але заради справедливості треба

зазначити, що видача форми на складах проходила – старий фасон, якість, що не витримує жодної критики – більшість із виданого обмундирування просто складається в шафу. І ось, нарешті, процес розробки нової форми для авіаторів зрушив з місця.

– Передувала цьому копійка праця волонтерів та офіцерів-ентузістів, які розуміли: зміни самі по собі не придуть. І, поки вся увага суспільства була прикута до проблем забезпечення сухопутних підрозділів Збройних Сил України, вони вже почали збирати інформаційну базу для створення нового типу льотно-технічного обмундирування (ЛТО), – розповідає керівник авіаційного напрямку в Центрі розвитку та супроводження матеріального забезпечення ЗС України підполковник Євген Єлькін. – У кожній авіаційній бригаді склалися власні погляди на тип та фасон форми та замовлення відшивалися експериментальні зразки, знавці розробляли та виготовляли додаткові види екіпіровки – розвантажувальні жилети, утеплені комплекти, додатково камуфлюючи та рятувальні засоби. За півроку більшість цих ідей та напрацювань вдалось з'єднати до купи та розпочати процес уніфіка-

ції зразків одягу, зведення їх до якогось спільного знаменника. У Повітряних Силах існують декілька родів авіації: винищувальна, штурмова, транспортна, бомбардувальна. Окремою ланкою стоять вертолітники. І в кожного типу літака та вертольота є окремі вимоги до форми екіпажу. А вже бойове застосування передбачає повну амуніцію, а керувати літальним апаратом із додатковими кілограмами на тілі та вдвічі збільшеним об'ємом корпусу досить складно, а інколи неможливо. Так, наприклад, пілот транспортного літака доволі просто почуватиметься в кабіні, а ось винищувач вже не поворухнеться. Теж саме стосується розрізу карманів, довжини куртки, видів застібок тощо. Безліч вимог, і – жодних сучасних розроблених ТУ для авіаторів. Перше наше завдання – розробити єдиний підхід до проектування та вироблення льотно-технічної форми одягу з подальшим її впровадженням для використання в авіації ЗС України. Цим ми тепер і займаємось.

Вже було проведено ряд зустрічей та нарад у штабі Командування Повітряних Сил, де ініціативна група заручилася підтримкою Командувача Повітряних Сил гене-



рал-лейтенанта Сергія Дроздова та начальника авіації Командування Повітряних Сил полковника Андрія Ярецького.

Нещодавно на базі Центру розвитку та супроводження матеріального забезпечення пройшли збори представників льотного та інженерно-технічного складу різних родів авіації ПС ЗС України та науковцями Державного науково-випробувального центру Збройних Сил України з приводу розробки спеціального одягу, який відповідає сучасним нормам та стандартам НАТО, а найголовніше – буде задовольняти вимоги українських авіаторів, виходячи з реалій повсякденної служби та умов ведення бойових та пошуково-рятувальних дій. Попередньо вже вдалось розширити норми речового забезпечення для льотного та льотно-технічного складу, додавши до нього флісові кофти та термобілизну із негорючої тканини. Самі ж льотчики зуміли відстояти своє право на носіння пілотки та шкіряної куртки-шевретки, як традиційних елементів одягу вій-

ськових пілотів.

А 2 лютого вже відбулася зустріч із фахівцями з пошиття військового одягу. Вони запропонували своє бачення та вислухали побажання військових. А вже необхідно не тільки розробити та пошити нову максимально уніфіковану форму, але й розробити нові ТУ, прорахувати економічну доцільність виготовлення ЛТО, віднайти баланс між захисними та побутовими властивостями тканини.

– Після тривалих емоційних суперечок, замірів, практичних зауважень та теоретичних викладок, перші пробні лекала пішли в розробку. Згодом сподіваємось побачити нове ЛТО та віддати на випробувальне носіння. – зазначив Євген Єлькін. Якщо все буде йти за планом, то в першому-другому кварталі року будуть виготовлені необхідні для масового пошиття документація, а перші надходження нової форми чекаємо вже наприкінці 2016-го.

Марина Добровольська.
«Крила України».



“Антонов” стане фундаментом авіаційного кластера

У структурі ДК “Укроборонпром” буде створено авіаційний кластер, основою якого стане ДП “Антонов”.

Авіаcluster в структурі Держконцерну дозволить зробити авіаційну галузь України більш привабливою для світових партнерів, покращити кооперацію всередині країни, налагодити міжнародну дистрибуцію та побудувати систему ефективного управління.

“Антонов” – це потужний бренд, відомий у всьому світі. Він буде фундаментом авіаційного

кластеру, який триматиме галузь на своїх міцних плечах. Зокрема, в “Антонова” є великий потенціал зайняти передові позиції на світовому ринку вантажної авіаційної техніки. Разом ми зможемо наблизити цю мету”, – йдеться у повідомленні прес-служби ДК “Укроборонпром”.

Нагадаємо, раніше повідомлялося, що ДП “Антонов” створить

авторизовані сервісні центри у Латинській Америці, Азії та Африці. Їх мета – забезпечення ефективної підтримки літаків “Антонов” та технічного супроводу через єдиний центр техобслуговування. Реалізація програми підвищить маркетингову привабливість літаків “Антонов” для ринків цих країн і підвищить попит на них.

“Мотор” як приклад імпортозаміщення

Делегація військових аташе з 24 країн світу відвідала один із флагманів ДК “Укроборонпром” – підприємство “Луцький ремонтний завод “Мотор”. Заступник керівника Офісу НАТО в Україні, полковник Еріх Сімбургер, підкреслив високий рівень розвитку виробництва на підприємстві, впровадження сучасних енергозберігаючих технологій та активну роботу з імпортозаміщення.



– Луцький завод “Мотор” є хорошим прикладом реалізації програми імпортозаміщення: підприємство вже виготовляє власними

силами більше половини деталей – 4385 з 7600 позицій запчастин, необхідних для капітального ремонту всіх типів двигунів. На 2016

рік планується освоїти ще 312 найменувань, – про це повідомив Артур Херувімов – заступник Генерального директора ДК “Укроборонпром” з розвитку.

За словами посадовця, створення авіаційного кластеру дозволить поліпшити кооперацію всередині країни, налагодити міжнародну дистрибуцію і побудувати систему ефективного управління.

– Наша мета – максимально завантажити замовленнями всі підприємства. Задоволення потреб армії – першочергове завдання “Укроборонпрому”, – підкреслив Артур Херувімов, додавши, що наступне важливе завдання Концерну – нарощування співпраці з дружніми країнами світу. Наразі ж Укроборонпром продовжує розширювати коло міжнародних партнерів і укладати нові договори.

“Дозори” з’являться на передовій

Броневий автомобіль “Дозор” якнайкраще відображає всю міць української оборонки. Техніка, на яку так чекали військові, вже серійно випускається на ЛБТЗ. Про це повідомив заступник Генерального директора ДК “Укроборонпром” з розвитку Артур Херувімов.

Голова Львівської ОДА Олег Синютка, взявши участь у заході, підкреслив важливість співпраці з іноземними партнерами та великий внесок працівників “ЛБТЗ” для регіону.

– На Львівському бронетанковому заводі останнім часом створено більше 150 нових робочих місць. Кожна зроблена машина – це додаткове робоче місце, заробітна платня працівникам і великий внесок у бюджет, – зазначив пан Синютка.

Зі свого боку, Артур Херувімов додав, що на сьогодні виробничі можливості підприємств Концерну втричі перевищують можливості бюджету військових, тож частину потенціалу варто

спрямувати на зовнішньоекономічну діяльність. Це, каже посадовець, дозволить не лише зробити оборонний комплекс потужним двигуном економіки України, але й сприятиме значним валютним надходженням до держбюджету.

– Можливості Концерну дозволяють наростити потужності для виробництва 400 “Дозорів” на рік. Сьогодні завдання №1 “Укроборонпрому” – повністю задовольнити потребу української армії, зокрема в цих броневих автомобілях. Щойно ця потреба буде виконана, ми готові забезпечити стабільний експорт. Наші “Дозори” здатні принести великі гроші до держбюджету України, – зауважив Артур Херувімов.



У Києві відбудеться перший інвестиційний форум у сфері оборонної промисловості України

18 лютого 2016 р. у готелі InterContinental Kyiv відбудеться “Український форум з оборони та безпеки’16” під патронатом Міністерства оборони України та Державного концерну “Укроборонпром”. Форум стане першою найбільшою міжнародною платформою в Україні, що об’єднає учасників українського ринку та міжнародних інвесторів – з фокусом на інвестиційні можливості вітчизняного ринку оборони та безпеки.

У Форумі візьмуть участь Степан Полторак, Міністр оборони України, Айварас Абрамавичус, Міністр економічного розвитку і торгівлі України, Роман Романов, Генеральний директор ДК “Укроборонпром”, Ернест Герольд, заступник помічника Генерального Секретаря НАТО з питань оборонних інвестицій, Александер Вінніков, Директор Офісу зв’язку НАТО в Україні, Володимир Горбулін, Директор Національного інституту стратегічних досліджень України, Олег Батюк, Керуючий партнер Dentons Kyiv, Михайло Гвоздьов, Президент ДП “Антонов”, Сергій Попов, Партнер KPMG Ukraine та ін.

Давід Тевзадзе, міністр оборони Грузії (1998-2004) презентуватиме успішний досвід переозброєння військово-оборонного співробітництва та проведення реформ у сфері оборони і безпеки в Грузії.

Серед учасників заходу також керівники ТОП-100 українських і міжнародних компаній у сфері оборони та безпеки, українські виробники продукції у сфері оборонної промисловості, іноземні інвестори, представники міжнародних фінансових корпорацій, а також посольств іноземних держав. Участь у Форумі підтвердили понад 250 представників вищого керівництва компаній з 20-ти країн світу, серед яких Boeing, Airbus, Thales International, Lockheed Martin, Microsoft Corp., PCO SA, Sagem Defense Securite, Elbit Systems, Caterpillar Inc, Renault Trucks Defense, Honeywell Defense and Space Int., Orbital ATK, STC Delta та ін.

Форум покликаний привернути увагу міжнародного бізнесу до потенціалу ринку оборони та безпеки України, залучити інозе-

мні інвестиції у цей сектор. Представники державної влади, міжнародних організацій та українських підприємств візьмуть участь у відкритій публічній дискусії щодо переходу на новий рівень розвитку українського ринку оборони та безпеки. Український бізнес під час заходу отримає вичерпну інформацію про можливості роботи з державними підприємствами у сфері безпеки і оборони, а також перспективи фінансування з боку національних та міжнародних фінансових установ. Особливістю Форуму стануть “1-on-1” зустрічі між інвесторами та представниками українських компаній на другий день Форуму.

“Спільно з іноземними експертами та радниками при Міністерстві оборони та Збройних Силах України опрацьовано основні положення щодо реформування Міністерства оборони і Генерального штабу за стандартами країн НАТО. Підготовлено дорожню карту реалізації цих реформ. На сьогодні Україна має боєздатну армію, яка за чисельністю та бойовими можливостями є незрівнянно сильнішою, ніж на початку боротьби із зовнішнім агресором”, – зазначив Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак.

“Укроборонпром” взяв на себе амбітне завдання сповна оснастити українську армію найсучаснішим озброєнням і військовою технікою. 80 тисяч працівників Концерну об’єднали зусилля заради захисту і зміцнення України. Нині весь світ спостерігає за відродженням нашої оборонної промисловості, яка стала одним із основних щитів на захисті миру”, – заявив Генеральний директор ДК “Укроборонпром” Роман Романов.

Гра на нервах. Як Путін “випробовує” обороноздатність опонентів

Брязкання зброєю, хоч і не “першої свіжості”, – улюблена забава нинішніх кремлівських мілітаристів. Особливе місце тут відводиться російській авіації, якої у Путіна не так вже й мало: 887 літаків-винищувачів, 176 фронтових бомбардувальників, 277 штурмовиків, 92 стратегічних бомбардувальники, 347 транспортних літаків і 1514 вертольотів. І хоча більшість із цих літальних апаратів випущена ще в роки СРСР, вони мають чималий бойовий потенціал. До речі, за версією найстарішого у світі журналу про авіацію *Flight International*, військово-повітряні сили Росії визнані другими у світовому рейтингу, поступившись лише США, у яких, до слова, військових літаків майже в 4 рази більше.

Тим не менше, бажання пограти на нервах своїх потенційних опонентів, підриваючи своїми діями безпеку в Європі і у світі загалом, у Путіна хоч відбавляй.

Британські експерти European Leadership Network проаналізували 39 спірних моментів щодо за Росії в останні роки і дійшли висновку, що Росія проводить серйозну військову ескалацію, якої світ не бачив від часів холодної війни.

Ледь не щодня на перехоплення російських літаків піднімаються винищувачі країн НАТО та країн-партнерів. Як зазначив генсек НАТО Єнс Столтенберг, за останні два роки активність російських військових літаків поблизу повітряного простору європейських країн зросла на 70%. У відповідь літаки союзників піднімалися на перехоплення російських літаків більше ніж 400 разів. При цьому значна частина перехоплень відбулася поблизу кордонів країн Балтії.

Зокрема, тільки за минулий рік винищувачі повітряної поліції НАТО, що патрулюють повітряний простір країн Балтії, перехопили понад 160 літаків РФ.

У висновках британські експерти резюмують, що РФ вчиняє “дуже тривожні” дії, порушуючи національний простір інших держав. У доповіді згадуються порушення національного повітряного простору, зіткнення в акваторії моря, сухопутні конфлікти. “Навіть якщо пряма військової конфронтації вдалося уникнути, існує високий ризик навмисної ескалації і небезпеки втратити контроль над ситуацією”, – вважають експерти.

Події високого ризику 2015 року

27 лютого 2015 року – над Балтикою перехопили російський літак-розвідник.

Напередодні, увечері 25 лютого, італійські винищувачі також піднімалися на перехоплення російських військово-транспортних літаків.

14 квітня 2015 року – британські винищувачі “Тайфун” піднялися у повітря через російських “Ведмедів”. Інцидент стався під час навчань НАТО. Поблизу британського повітряного простору були помічені два російські бомбардувальники.

19 травня 2015 року – російський літак знову кружляв біля кордонів Латвії. Іл-72 зафіксували патрульні літаки.

9 червня 2015 року – винищувачі НАТО помітили над Балтикою російський літак-розвідник. Іл-20 курсував у міжнародному повітряному просторі.

28 червня 2015 року – корвет і човен РФ “застукали” біля Латвії. Російські судна зафіксували на відстані 7-11 морських миль від територіальних вод Латвії.

9 липня 2015 року – російський транспортний літак опинився у повітряному просторі Фінляндії. Після того у небо підняли винищувач ВПС Фінляндії.

27 липня 2015 року – біля узбережжя Швеції знайшли затонулий російський підводний човен. Оскільки люки зачинено, то експерти вважають, що екіпаж загинув всередині човна після аварії. Консультанти з безпеки кажуть, що місія човна була секретною.

4 вересня 2015 року – біля берегів США помітили російський підводний човен. Субмарина РФ займалася розвідкою. Інцидент трапився біля бази ВМС США Кінгз Бей, де розміщуються шість підводних човнів класу “Огайо”.

15 вересня 2015 року – російський літак порушив повітряний простір Японії. Винищувачі не встигли зблизитися з ним і визначити його тип. Японія звинуватила російську авіацію в порушенні повітряного простору.

3 і 4 жовтня 2015 року – російські військові літаки двічі порушували повітряний простір Туреччини поблизу сирійського кордону. На перехоплення порушників турецькими ВПС були відправлені винищувачі F-16.

29 жовтня 2015 року – США підняли у повітря чотири винищувачі через російські бомбардувальники. Повідомляється, що інцидент стався 27 жовтня в нейтральних водах у корейського узбережжя.

20 листопада 2015 року – Британія підня-

ла у повітря винищувачі через два російські бомбардувальники. Російські бомбардувальники опинилися у небі над Атлантикою.

23 листопада 2015 року – Британія із союзниками шукає російський підводний човен. Як повідомляли ЗМІ, підводний човен міг шпигувати за військовою базою у Шотландії. 24 листопада 2015 року – Туреччина збила російський військовий літак, який порушив її повітряний простір.

29 листопада 2015 року російський військовий літак “помилково” перетнув повітряний кордон Ізраїлю, увійшов у повітряний простір Ізраїлю над Голанами приблизно на миль (1,6 км). З пілотом вийшло на зв'язок, і літак, змінивши курс, повернувся в Сирію.

Події високого ризику 2014 року

3 березня 2014 року ледве розминулися пасажирський літак SAS, який належав мультинаціональному повітряному перевізнику одразу трьох країн – Швеції, Данії і Норвегії – і російський розвідувальний літак. Зіткнен-



ня уникнули лише завдяки хорошій видимості. На борту пасажирського літака були 132 пасажирів, які летіли в Рим.

5 вересня 2014 року співробітник поліції безпеки Естонії Естон Кохвер був викрадений російськими агентами в Естонії і доставлений до Москви. Росія звинуватила його у шпигунстві і контрабанді. Інцидент трапився одразу після візиту Барака Обами в країну і його слів про гарантії безпеки в країнах Балтії.

Протягом 10 днів, 17-27 жовтня 2014 року, поблизу територіальних вод Швеції “заблукав” російський підводний човен. Тоді верховний командувач генерал Сверкер Горансон підкреслив, що “Швеція готова використовувати військову силу, щоб вивести судно на поверхню, якщо це необхідно”. Росія відкинула усі обвинувачення і спробувала висміяти шведські проблеми.

Серйозні інциденти з можливою ескалацією 2014 року

12 квітня 2014 року російський військовий літак здійснив 12 кружлянь над американським військовим кораблем у Чорному морі. Така агресивна поведінка могла призвести до атаки з метою самооборони з боку капітана американського судна.

23 квітня 2014 року російський винищувач провів дуже агресивні маневри у безпосередній близькості від американського літака-розвідника в Охотському морі. Ці маневри продемонстрували, що російський літак був озброєний і готовий до атаки.

У червні 2014 року озброєний російський літак наблизився до густонаселеного данського острова Борнхольм, усіма своїми діями моделюючи атаку. Данська розвідка описала інцидент як такий, що “мав наступальний характер”.

16 липня 2014 року озброєний російський літак перехопили в міжнародному повітряному просторі поблизу Латвії. Він пролетів за



10 метрів від шведського літака.

18 липня 2014 року американський літак спостереження перехопив дані про російських винищувачів поблизу Швеції. Їхні маневри пройшли без погодження Швеції.

На початку вересня 2014 року російські стратегічні бомбардувальники поблизу Канади відточували ракетні удари. Російські літаки не перетнули повітряний простір Канади, але це був провокаційний крок на фоні саміт-у НАТО у той час.

7 вересня 2014 року фрегат Канади помітив російський винищувач лише за 300 метрів від корабля в акваторії Чорного моря. Канадське судно не вжило жодних заходів, адже літак був озброєний. Цей інцидент збігся з агресивними навчальними заходами ВМФ РФ біля Севастополя.

17 вересня 2014 року два російські військові літаки вторглися у шведський повітряний простір на південь від острова Еланд. Російський Су-24 навмисне порушив повітря-

ний розвідувальний літак Ту-214Р порушив повітряний простір України в районі Чорного моря над Кримом.

7 січня 2016 року вздовж адміністративної лінії з окупованим Кримом було помічено два російські розвідувальні літаки.

10 січня 2016 року українські прикордонники зафіксували політ російського літака уздовж адміністративного кордону з Кримом.

Приклади провокаційної поведінки ВПС Росії 2014 року:

10 квітня 2014 року два російські кораблі увійшли в морську економічну зону Литви, у результаті чого відбулися серйозні порушення у доставці товарів.

20 квітня 2014 року Російський розвідувальний літак спостерігав за шведськими військовими об'єктами. Незрозуміло, чи була шведська відповідь.

23 квітня 2014 року – російський літак порушив голландський повітряний простір і був перехоплений винищувачами.

24 квітня 2014 року – російські літаки були супроводжені винищувачами НАТО у міжнародному повітряному просторі над Північним морем.

28 квітня 2014 року – НАТО підняло в повітря винищувачі для супроводження російських літаків у міжнародному повітряному просторі поблизу країн Балтії.

9 травня 2014 року – російський літак скоротив відстань до 50 миль від берегів Каліфорнії. Це найближчий такий політ військової авіації з часів холодної війни.

18 травня 2014 року – у Балтійському морі перехопили російський вертоліт і помітили корвет.

Наприкінці травня 2014 року російські розвідувальні літаки зробили декілька вилазок до США і Канади, аби оцінити нові системи ППО.

12 червня 2014 року – винищувачі НАТО перехопили російський військовий літак у міжнародному повітряному просторі поблизу Латвії.

19 червня 2014 року – британський фрегат був відправлений для дослідження російського корвета в міжнародних водах поблизу Данії.

З 21 травня до 13 серпня 2014 року зафіксували кілька порушень повітряного простору Естонії російськими бомбардувальниками.

1 серпня 2014 року – польські винищувачі повітряної місії НАТО перехопили російський винищувач у повітряному просторі Естонії.

Наприкінці серпня 2014 року – порушення фінського повітряного простору. Фінляндія пообіцяла рішуче реагувати на схожі інциденти у майбутньому.

11 вересня 2014 року – канадські винищувачі супроводжували російський бомбардувальник у міжнародному повітряному просторі.

17-18 вересня 2014 року – російські бомбардувальники зафіксували біля берегів Аляски. Російські літаки були перехоплені американськими і канадськими винищувачами. Ці інциденти збігаються з відвідуванням президента Петра Порошенка Оттави та Вашингтона.

19 вересня 2014 року – російський літак “засікли” у повітряному просторі над Північним морем.

29 вересня 2014 року – Латвія помітила російський військовий корабель за 14 миль від своїх територіальних вод. Крім того, російські літаки і військові кораблі були виявлені 173 рази біля кордонів Латвії у вересні.

20 жовтня 2014 року – поблизу країн Балтії був помічений російський розвідувальний Іл-20. 21 жовтня 2014 року – усе ті ж Іл-20 вторглися в повітряний простір Естонії поблизу острова Сааремаа. Інцидент тривав приблизно хвилину.

31 жовтня 2014 року – російські військові літаки провокаційно наближались до повітряного простору Великої Британії.

Зрозуміло тільки одне: у своєму бажанні повернути Росії втрачені сфери впливу Путін зможе зайти так далеко, наскільки йому це дозволить. Наразі країни-члени Північноатлантичного альянсу зберігають стриманість і поміркованість. Але, як показав випадок із збиттям винищувачем турецьких ВПС російського бомбардувальника Су-24 у листопаді 2015 року, країни західної коаліції не завжди “терпимуть” неадекватність політики Кремля. Втім, зовсім свіжий інцидент із порушенням повітряного простору Туреччини (29 січня 2016 року) російським бомбардувальником Су-34 свідчить тільки про одне – здоровим глуздом дії Путіна спрогнозувати неможливо.

Підготував Андрій Яцик. “Крила України”.



Петро Порошенко: “Ми добре засвоїли урок Крут – армія завжди буде пріоритетом”

Президент Петро Порошенко відвідав Київський військовий лицей імені Івана Богуна, де провів Урок Мужності для ліцеїстів та курсантів вищих військових навчальних закладів з нагоди вшанування пам'яті Героїв Крут.

Президент зазначив, що майже 100 років минуло від легендарного бою під Крутами у війні за свободу України, яка вже тоді тривала, – “війні проти України, яку вела Росія і в червоній, і в білій своїх іпостасях”.

Глава держави підкреслив, що історія іноді нагадує біг по колу, і підтвердженням цього стало нещодавнє публічне зізнання очільника Росії про невизнання кордону, який у 1918 році при розпаді Російської імперії було проведено між Україною та Росією і який тоді був міжнародно визнаним. У зв'язку з цим Україна ініціювала обговорення цієї російської заяви в Раді Безпеки ООН. “Вбачаються чіткі історичні паралелі між подіями початку 1918 року та реальними сьогоdnішнього дня. Тоді, як і тепер, Росія не могла змиритися з існуванням самостійної України. Як у той час, так і зараз йде “гібридна” війна. От деякі спільні ознаки: невизнання країною-агресором факту своєї агресії, міф про громадянську війну, брехлива пропаганда, створення маріонеткових “республік”, підтримка “п'ятої колони” в Україні тощо”, – наголосив Петро Порошенко.

Президент зазначив, що нині стає традицією: в День пам'яті Героїв Крут вшанувати і пам'ять бійців АТО: “Як одні, так і інші загинули у боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України”. Музей на залізничній станції Крути поповнився експозицією, що присвячена сучасним героям. Так, станом на кінець року, серед загиблих на сході України нараховується 21 юнак віком до 18 років, а також 650 осіб віком від 18 до 25 років.

Присутні вшанували хвилиною мовчання загиблих героїв. Наймолодший серед вбитих – сімнадцятирічний Назар Якубовський з Хмельницького, який прийшов у добровільний батальйон і загинув у бою з російськими диверсантами на Луганщині. Президент вибачився перед мамою героя за те, що вік та відсутність його в списках частин ЗСУ створили бюрократичні перепони для надання статусу учасника бойових дій, зазначивши, що має бути знайдено вихід із правової колізії.

“Шановні курсанти, пишаюся нашою армією. І те, що ви вступите до її лав, – велика честь”, – сказав Президент, зазначивши, що західні військові та експерти зараз дають високу оцінку рівню підготовки та діям українських військових. Глава держави підкреслив, що до української військової історії назавжди увійдуть такі героїчні сторінки, як звільнення Слов'янська та Краматорська, Красного Лиману та Лисичанська, захист Маріуполя, оборона Донецького та Луганського аеро-

портів, Дебальцевська операція.

Президент, звертаючись до присутніх, зазначив, що вони обрали для себе мужній, але одночасно відповідальний і важкий шлях у житті – шлях служіння Батьківщині. “Вшановуючи героїзм учасників визвольного руху і героїв сьогоdnення – гідних послідовників Героїв Крут, ми ще раз осмислюємо помилки минулого, для того щоб не повторювати їх”, – наголосив Глава держави.

“Сильна держава неможлива без сильної армії. Ми дуже добре засвоїли урок. Армія завжди буде першим пріоритетом. Більше жодних пацифістських ілюзій!”, – заявив Президент.

За словами Глави держави, ще одним висновком з подій 1917-21 років є необхідність внутрішньої єдності. “Переконаний, що Ви, майбутні офіцери, взірць громадянської та національної самосвідомості, патріотизму і готовності бути гідними продовжувачами славних українських військових традицій”, – звернувся до курсантів Верховний Головнокомандувач.

Глава держави також оглянув елементи електронного тиру для відпрацювання навчальних вправ зі стрілецької зброї, лінгфонного кабінету та інтерактивну дошку, що передаються ліцеїстам.

Варто підкреслити, що уроки мужності до Дня Героїв Крут відбулися в усіх вищих військових навчальних закладах. Відео виступу Президента України мали змогу побачити, почути і обговорити офіцери, курсанти і науково-педагогічні працівники.

Державні нагороди з нагоди Дня пам'яті Героїв Крут

29 січня у Києві Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак вручив державні нагороди кращим військовослужбовцям з нагоди відзначення Дня пам'яті Героїв Крут.



“Сьогодні країна шанує героїв, молодих хлопців, які віддали свої життя за рідну землю. За всю історію нашої держави завжди знаходилися патріоти, які захищали Україну. Так, із початком російської агресії ви, молоді хлопці 18-19 років прийняли удар на себе. Ризикуючи життям, ви забезпечували мир на рідній землі. А коли було зупинено агресію, ви прийняли важливе у своєму житті рішення – вступити до вищих військових навчальних закладів, щоб стати офіцерами. Адже головним обов'язком для вас є захист рідної України”, – зазначив під час вручення державних нагород Міністр оборони України.



дата Романа Мельника, сержанта Миколу Молчана, сержанта Максима Нагуляка, сержанта Сергія Недрика, старшину 2 статті Євгена Одайника, солдата Володимира Сорочу, старшого солдата Сергія Стратічука, старшого солдата Олега Тарасова, молодшого сержанта Миколу Чернокозинського.

Генерал армії України Степан Полторак наголосив, що з такими захисниками України, які у 18-20 років вже отримали перші бойові нагороди, у нашої держави є майбутнє. Також Міністр оборони України подякував військовослужбовцям та побажав їм міцного здоров'я.

За особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність Військовій присязі, медаллю “За військову службу Україні” нагороджено молодшого сержанта Максима Козлова, старшого солдата Владислава Комлика, молодшого сержанта Ігоря Кононенка та старшого сержанта Сергія Криворотта.

Також Міністр оборони України нагородив медаллю “Захиснику Вітчизни” старшого сержанта Максима Заїку, молодшого сержанта Олександра Курганського, сол-

Військові ПвК “Захід” отримали державні нагороди

Військовослужбовці Повітряного командування “Захід”, які пройшли бойові випробування під Донецьким аеропортом та в інших гарячих точках сходу України, отримали державні нагороди: медалі “За військову службу Україні” та “Захиснику Вітчизни”.

Також офіцери і солдати, які проходять службу у військових частинах та підрозділах Повітряних Сил у західному регіоні України, отримали відзнаки та грамоти Міністра оборони України та командувача Повітряних Сил.

Командир Повітряного командування “Захід” генерал-майор В'ячеслав Шамко подякував кожному військовослужбовцю за службу та привітав із визнанням заслуг перед Батьківщиною.

Ірина Баранова. м.Львів.



У Кам'янці-Подільському українська діаспора Лондона допомогла саперам

Громадська організація “Лондон Євромайдан” передала особовому складу Центру розмінування Головного управління оперативного забезпечення Збройних Сил України спеціальні прилади для визначення місця розташування і глибини залягання струмопровідних комунікацій (кабелів і труб) – трасошукачі EZI SYSTEM i-Series (вартість одного такого приладу сягає 1000 англійських фунтів стерлінгів).

– Від імені усіх військовослужбовців Центру розмінування висловлюю щирі вдячність організації “Лондон Євромайдан” в особі ініціаторів благодійної акції – подружжя Галини Шаманської та Ярослава Карп'юка, за надане коштовне обладнання, – підкреслив під



час їх передачі начальник Центру розмінування Володимир Родіков, та нагородив представників діаспори пам'ятними подяками.

Начальник Центру також наголосив, що українці з усього світу вже не вперше допомагають Центру розмінування, чим сприяють у захисті цілісності та незалежності України, наближають мир і спокій на нашій рідній землі.



Десантники вдосконалюють бойові навички

НАВЧАННЯ



В умовах, які максимально наближені до бойових реалій, у зоні проведення АТО, особовий склад окремої повітрянодесантної бригади Високомобільних десантних військ Збройних Сил України продовжує систематично займатись удосконаленням своїх бойових навичок.

Не менш ніж двічі на тиждень, за погодженням з місцевими адміністраціями, на тимчасових полігонах "крилаті піхотинці" постійно проводять бойові навчальні стрільби.

Висування на полігон, який знаходиться на відстані не менш ніж 5 кілометрів від базового табору, десантники долають пішим маршем, відпрацьовуючи тактичні навички у висуванні до визначеного району, прикритті колони, діях у розвідувальному дозорі тощо.

Крім того, десантники відпрацьовують елементи тактичної медицини, зокрема, прикриття та надання першої медичної допомоги, евакуацію поранених із лінії вогню та інші завдання.

Прес-центр ВДВ ЗС України.



ТАКТИЧНА МЕДИЦИНА

"Combat lifesaver" відтепер у Національному університеті оборони України

Цей курс, який викладають у всіх країнах-членах НАТО, в університеті проходить вдруге. Протягом двох триденних тренінгів близько 200 слухачів отримають практичні навички, як надавати першу допомогу в бойових умовах.

До складу групи, яка працюватиме з офіцерами, увійшли представники організації "Захист патріотів". Всі вони – професійні сертифіковані інструктори-практики, які впроваджують тактичну медицину в Україні з 2014 року.

Заняття на курсі бійця-рятувальника проходять під гаслом "Теорія, демонстрація, практика". Передусім слухачі дізнаються та відпрацьовують порядок дій для зупинки критичної кровотечі. Досвід АТО показав, що більшість вояків помирає саме від втрати крові та невчасно наданої допомоги. Тож кожен військовий повинен вміти допомогти собі та товаришу, знати, як користуватися аптечкою і чим замінити дороги кровоспинні препарати.

Досвідчені інструктори також навчають слухачів, як оглянути постраждалого, працювати з травмами дихальних шляхів, застосовувати спеціальні допоміжні засоби,



надавати допомогу під вогнем та проводити евакуацію пораненого.

– Знання з надання першої медичної допомоги потрібні всім, незалежно від звання і посади. Адже куля чи осколок на полі бою не обирають, в кого влучити, – розповів інструктор курсу Олександр Воронецький.

Інструктор наголосив, що можна не мати жодного медичного інструменту та препа-

рату, але за допомогою певних знань, порядку чітких, послідовних і виважених дій надати якісну долікарняну допомогу постраждалому:

– Життя рятують не аптечки. Життя рятують знання, – підкреслив він.

Зважаючи на велику кількість психотравмованих під час проведення антитерористичної операції на сході України, вкрай ва-

жливо допомогти офіцерам сформувати стійкість та психологічну готовність до виконання бойових завдань. З цією метою в рамках курсу бійця-рятувальника відбудеться семінар із психологічної підготовки.

Офіцери дізнаються та практично відпрацьовують, як діагностувати гострі реакції на стрес у бійців в бойових умовах, надавати першу психологічну допомогу, а також опанувати техніку вольової саморегуляції та самоопанування при дії стрес-факторів.

Під час курсу усіх слухачів проінструктують, як навчити своїх підлеглих цих навичок.

www.mil.gov.ua



Волонтери – за покликом серця. Патріоти – за духом і свідомістю...

Неоголошена війна російської пропутінської кліки проти України стала для кожного з нас без перебільшення суворим екзаменом на витривалість та громадянську свідомість. Анексія Криму та спровокована агресором кривава бійня на сході України поставила на карту не тільки факт існування нашої держави, а й розкрила у повній мірі духовний та ідеологічний потенціал українського суспільства, яке певною мірою до початку бойових дій на сході ще проживало пострадянськими ілюзіями "єдності" та "братерства" зі своїм "старшим братом". Бути чи не бути незалежній Україні – це риторичне питання щодня на передовій своїми життями стверджують тисячі українських вояків. Це питання є основним вектором міжнародної протидії російським окупантам. Це питання є основою діяльності мільйонів небайдужих громадян, які в усілякій спосіб допомагають нашим бійцям здобути перемогу над підступним та жорстоким ворогом. Саме нинішні події на сході наочно підтвердили загальновідомий вислів "народ і армія – єдині"...

Їх ніхто не уповноважував узяти на себе таку відповідальну і дуже непросту функцію – бути волонтером. Це рішення кожен із них обрав для себе свідомо і виважено. Скільки їх налічується на теренах нашої держави – уявити важко. Але саме їхня допомога воїнам АТО, така бажана і вчасна, є мірилом людської небайдужості, людяності і справжнього патріотизму. І крім того – суттєвим внеском у майбутню Перемогу, в яку вірять кожен із нас.

Серед славетної когорти доб-

ровільних помічників українським воїнам по праву гідно займають і полтавці: різних соціальних та вікових прошарків, професій, вірувань та уподобань. Але кожен із них допомагає фронту не тільки одягом, харчами та військовим спорядженням. Кожен волонтер віддає тепло свого серця та частку життя тим, хто сьогодні боронить країну. Так, як це роблять у Лохвицькій районній спілці ветеранів Збройних Сил України Полтавської області, яку очолює підполковник запасу Микола Литвиненко.



– Допомога нашим арміям є одним з головних пріоритетів діяльності спілки, – зазначив Микола Дмитрович. – Але нам приємно відчувати, що ми непоодинокі у своїх намірах творити добродійні справи. Для кожного мешканця нашого району стало справою честі зробити щось корисне для потреб воїнів на передовій. І рахунок таких добрих справ іде навіть не на десятки та сотні, а на тисячі. Серед них – виготовлення десяти тренг під важкі кулемети, близько ста маскувальних сіток, які вла-

сноруч зробили школярі району, забезпечення військовослужбовців окремої бригади спеціального призначення пально-мастильними матеріалами, акумуляторами, буржуйками, зимовим спорядженням. А якщо до цього додати і тонни продовольства та іншої сільськогосподарської продукції, то цифра виходить чималенька. Ось і до складу нещодавнього волонтерського десанту ми включили кількасот кілограмів харчів: домашню картоплю, цибулю, полтавське сало, консервацію, мед та предмети

першої необхідності для військовиків, зокрема маскувальні сітки та піч-буржуйку. Та ми не жемемось за показниками, адже у нинішній ситуації і у глибокому тилу проблем у людей вистачає. Але тим цінніша участь і фермерів, і бізнесменів, і звичайних громадян у цій величній справі – допомозі захисникам України. І особливо гостро відчуваєш вдячність саме тим, кому сьогодні не солодко – пенсіонерам, школярам, бюджетним працівникам. Це і кілька зекономлених малюками на морозиві гривень, які вони пожертвували героям-захисникам, і відкладена на "чорний день" пенсія старенької жінки, і кілька банок закруток від сільського мешканця, який у свій час пережив голодомор. Багато з них навіть не називають своїх імен та прізвищ, але чи це головне? Адже їхні вчинки визначає не бажання прославитись, а бажання хоч у якийсь спосіб не залишитись осторонь долі України, яку боронять наші бійці. І, на мою думку у свій час державі буде дуже слушно віддячити кожному з них Обеліском Вдячності Волонтерам, який повинен бути споруджений у кожному місті та селищі.

І з цим просто неможливо не погодитись. Адже доля України, її завтрашній день – це доля і завтрашній день з кожного з нас.

Володимир Лазарев. м.Полтава.
Фото з архіву Миколи Литвиненка.

“Якщо я зараз допоможу чиємусь синові,



Золота Зірка Героя України стоїть поряд з перетягнутим чорною стрічкою портретом 19-річного Устима. Коли юнака виключили із військового ліцею за 2 місяці до закінчення, він обіцяв довести, на що здатен, обіцяв, що країна ще про нього почує, обіцяв стати героєм. Сьогодні ліцей по праву пишається випускником. Хлопцю вдалось дотриматись обіцянки, він став Героєм. Посмертно.



“Блакитна каска приносить мені удачу”, – казав Устим батькові, коли вдруге відправлявся на Майдан. Після серйозного поранення він не зміг сидіти вдома, швиденько підлікувався і знову кинувся воювати за Україну. Каска, пофарбована в колір миротворців ООН, сміливо бігала під кулями, вона ж витягала поранених на Інститутській, її можна було помітити у самій гущі подій. Коли наближалась небезпека, Устим завжди вигукував: “Небо падає!”. 20 лютого небо так впало – блакитна каска миру лежала на тротуарі, залита кров’ю, потім її омивав сльозами батько Устима, Володимир Голоднюк. Того трагічного дня він був на Майдані разом із сином. Приїхав, аби його забрати, та переконали юного патріота так і не зміг. Зараз Володимир Голоднюк є координатором громадської організації, що допомагає українським бійцям. Волонтерська діяльність відволікає батька від трагічних думок. Та він не може перестати ставити собі запитання: “За що снайпер прошив блакитну каску миру?” І не може пробачити собі, що не вберіг сина...

– Як вдалось виховати такого патріота?

– Це, в першу чергу, заслуга землі, де він народився. Можливо, прозвучить пафосно, та це так і є. Ми живемо у Збаражі, де звідусіль віє українською історією. Тут практично в кожному домі висять образи, і “Кобзар” завжди лежить поряд із Біблією. Будучи ліцеїстом, син почав активно за-



хоплюватись історією. Він із великим захватом розповідав про Героїв Крут, спартанців. Ліцей взагалі дав йому дуже багато. Він три роки свого життя віддав казармам, військової справі, спорту, а головне – історії становлення української державності. Саме там він став правдивою і чесною людиною. З лицю сина виключили за бійку. Та, кажуть, що це була бійка за правду. Колись давно,

у п’ятому класі, у школі Устиму сказали: “Ти названий на честь Устима Кармелюка – бунтаря, захисника українського народу. І ім’я твоє перекладається як “справедливий”. Він тоді насупився і відповів: “Побачите, я, коли виросту, теж стану Героєм України”. А вже коли я його побачив на Майдані, коли поспілкувався з ним, тоді зрозумів, який він максималіст. Цього запалу вистачало

на нього і на мене. Казав: “Тату, ми однозначно перемаємо!”.

– Вже є певні результати у справі вбивства Устима. Вдалось з’ясувати, хто стріляв?

– Результати є, але, звичайно, зовсім не такі, на які ми сподівались. Є кілька затриманих осіб, яких підозрюють у злочині, проти них вже ведеться суд. Але всебічного розслідування немає. Мені завжди було неважливо, хто стріляв, мені важливо, хто віддав наказ стріляти. Та все одно було б цікаво подивитись в очі тому, хто дивився в оптичний приціл. У мене немає ненависті, це почуття вже перегоріло. Просто хотів би запитати. Він же бачив, що це дитина, що у нього немає ніякої зброї в руках, що він кілька разів піднімався по Інститутській виносити поранених. У нього навіть палки в руках не було. Він не становив жодної загрози. В той день на Інститутській загинуло 46 чоловік, у жодного з них не було зброї в руках. Немає жодної фотографії чи свідчення, що в когось з цих людей був хоча б ніж. Вони бачили в приціл світлі обличчя, порив, юнаків, які рвались, аби захистити інших. За що вистрелили у цю голубу каску? Того, хто віддав наказ, я хочу бачити на лаві підсудних, я бажаю, аби його судив український народ.

– Чому не намагались зупинити сина?

– Я ставив собі це запитання навіть не уявляю скільки разів. Я так і не зміг знайти на нього ві-



повідь. Деякою мірою я навіть звинувачую себе в тому, що назвав його Устимом. Усе своє недовге життя він боровся за справедливість. Фізично я б його не зупинив, він був здоровий і міцний. Морально зупинити його було ще важче. Мій хлопчик був дуже розумним і аргументованим. Він казав: “Тату, як тільки я піду звідти, за мною ще хтось піде. В результаті України не стане”. Зупинити його я, мабуть, не зміг би.

– Ви теж були на Майдані того страшного дня...

– На жаль, ми з Устимом загубилися в бою, і я не зміг його прикрити... Я будував барикади, а мертвого сина тягнули Інститутською... Напередодні я приїхав до Києва, Устим

Мій син з небес це обов'язково побачить”

зустрів мене біля збараського намету, похвалився формою, я поцілував його в оселедець. “Сину, я приїхав сваритися!” – жартував, бо Устим мав приїхати додому. Я бачив, що беззбройні люди гинуть, їх просто розстрілюють. Мені здавалось, що я зможу його переконати. Але в Устима був такий запал в очах. Він казав: “Та-

зробити якісь висновки. А про келларовий шолом я чув тільки по телебаченню. Зібралось нас п'ятеро однодумців. Перша допомога була досить примітивною, але хлопці залишились задоволені. Пізніше до нас почали звертатись. Друзі підтримали, сказали: “Давай, Васильович, щось будемо робити”.

допомагали їм, коли вони були на передовій. Висилали туди речі, продукти, змінювали літній одяг на зимовий, купували спальники, наплічники... Пізніше розгорнули свою діяльність, і вийшло так, що ми можемо допомагати ще й іншим бійцям. Сарафанне радіо спрацювало, і нам почали телефонувати з інших підрозділів. У

більш ефективною. Вона не осідає в одному місці, коли в інших місцях є нестача.

– Як вдається збирати чималі кошти?

– Перед виборами нам надходили пропозиції, що будуть допомагати депутати, якщо ми будемо про це говорити. Така піар-допомога нам не потрібна. Допомагають прості люди. Ми і самі намагаємось різними способами заробити. До прикладу, привозимо сувеніри з війни. Це різні гільзи, уламки. Місцеві художники їх розмальовують, ми їх виставляємо на аукціони, продаємо за кордон. За виручені кошти купляємо радіостанції, оптику. Під час нашої розмови пенсіонерка принесла сто гривень. Повірте, для неї з пенсії в тисячу гривень це дуже велика сума. Таким людям – низький уклін, шана й повага. Найбільше розчулює саме те, що люди, які не мають прибутку, намагаються допомогти. Ті, що мають, на жаль, шукають, як би себе виправдати.

– Були на фронті?

– Так, ми постійно їздимо в зону АТО, щоб на власні очі переконатись, що потрібно хлопцям. Це дуже багато дає нам. Стараємось перебувати безпосередньо на передовій, в окопах. Важко назвати точки, де нас не було. Єдине, чесно зізнаюсь, не були в Донецькому аеропорту. У нас була спроба туди потрапити, просто зробити це було досить складно. Кожен бажаючий туди дістатись не міг, а на той час там не було знайомих офіцерів, які б могли нас супроводжувати. Були в Дебальцевому,

він видається на певний період часу, а в зоні АТО він експлуатується в надзвичайних умовах. Їжею на 90 відсотків зараз забезпечені. Поняття голодування немає. Є деяка проблема з медикаментами, особливо протизастудними. Зв'язок між цивільним населенням і військовими є потрібним, його не можна розривати ні за яких умов. Коли ми привозимо поряд із вартісною технікою, випічку, їм дуже приємно, що хтось вдома витратив час і напік смаколиків. Багато волонтерів зараз зневірилися і перестали допомагати армії. Насправді в такій допомозі є раціональне зерно і правда. Я завжди ставлю собі запитання, якби там зараз був мій брат, син, чи допомагав би я йому? Однозначно, так. А всі записки є для мене великою рідниною.

– Волонтерська діяльність вимагає чимало сил і часу...

– Наш волонтерський склад не один раз змінювався. Є певний запас людських можливостей і ресурсів. Попрацювавши півроку, коли ти відірваний від сім'ї, розумієш, наскільки це важко. Четверо наших волонтерів не витримали і пішли воювати. Бачачи це все, вони не змогли спокійно сидіти. В мене – інша мотивація. У мене загинув син, і якщо я допоможу чіємусь синам, мій син з небес це бачить. Тому сиджу тут і у свята, і у будні...

– Смерть Устима була недаремною?

– Це питання навіть не обговорюється. Устим загинув за Україну, й інших трактувань бути не



ту, не переконуй. Я знаю, чому ти прийшов, не переконуй мене”. Я передзвонив додому і сказав, що залишаюсь з ним. Ми обійшли бойові позиції, довкола вибухали гранати, горіли коктейлі Молотова, Майдану вже фактично не було, він палав. О 3-й ночі Устим пішов патрулювати, я ще до 5-ї ходив, бо не спалося, а вранці пішов на барикади. Устим належав до 38-ї сотні, а перед тим був у першій, яку розбили на вул. Грушевського, і у 19-й, яку розбомбили у Маріїнському парку... Восстання ми здвонили після восьми години ранку. Я сказав: “Будь на місці, я біжу до тебе”. Я піднявся наверх і не зміг його знайти. Я постійно тиснув на телефон, а він уже не відповідав. Вже тоді я зрозумів, що щось не так. Десь через годину сказали, що в інтернеті біжить стрічка: Устим загинув, у нього був паспорт з собою. Я кинувся шукати тіло свого хлопчика. Бачив багато смертей, важко було піднімати простирадла. Оббіг під стелою, в КМДА, біля архангела Михаїла, у Михайлівському соборі, в Українському Домі... Аж за якийсь час мені повідомили, де лежить син. Устим дивився в небо, я закрив йому очі...

– Після загибелі сина ви знайшли в собі сили займатись волонтерською діяльністю...

– Це було не одразу. Я колись працював завідувачем сектору оборони мобілізаційної роботи, добре знав військового комісара. Він зателефонував до мене і запитав, чи не знаю я, де можна знайти форму, бронежилети. Тоді на сході події тільки починали розгортатись. Не можу сказати, що я взявся за це із запалом, бо я боявся. Боявся тому, що в цьому не розбирався. Щодо якості форми і взуття я, як офіцер, можу

– Що зупиняло?

– Ці ж фінанси. Я добре знав, як воно потім боком вилазить, вже є певний життєвий досвід. Як правило, комусь не вгодиш, і тебе потім звинуватять, що гроші не туди пішли, чи ще щось. Взяти на себе це було дуже важко. Та я все-таки наважився. Ми були створені на базі Майданного штабу. Пізніше довелось зареєструвати громадську організацію. Скоро майже два роки, як працюємо. Спочатку я в соцмережах опитував людей, дивився, хто чим займається і як. Запитував у них. Питати не соромно, коли ти в чомусь не розбираєшся. Мене звели з Георгієм Тукою, на той час він ще був волонтером. Я їздив до нього, перші шоломи взяв у нього, він розповів мені про класність бронежилетів, які вони мають бути. На форумах почав спілкуватись з людьми і розбиратись у цій темі. Пізніше почали самі перевіряти бронежилети і шоломи. Почали замовляти їх з-за кордону – з Італії, Іспанії, Ізраїлю. Чим далі, тим обсяг допомоги ставав ширшим, почали цікавитись іншими сферами. Потім постало питання, як за менші гроші купити більше. Ми почали шукати українських виробників, почали робити кальку з імпортного одягу і взуття. Таким чином, ми ще й давали змогу заробити місцевим виробникам, давали людям роботу. За собівартістю виходило набагато дешевше.

– Допомагаєте конкретним батальонам?

– Штаб створювався на кошти жителів району, тому концепція була такою, що ми повинні одягати і взувати жителів району. Забезпечували своїх, щоб вони йшли на фронт добре екіпірованими. Потім ми їх обдзвонювали,

нас не було прив'язки до конкретного підрозділу. З нашого району пішло воювати більше півтисячі чоловік. Це і добровольці, і мобілізовані, і контрактники. Ми допомагали абсолютно усім. Коли з'явилися певні надлишки, почали допомагати грузинам, які воюють на боці України. Офіційно держава не може їх забезпечувати. Зараз ми намагаємось нікому не відмовляти. На початках доводилось відмовляти з боєм в серці, розуміли, що людина потребує допомоги, але зовсім не мали змоги допомогти. Купували тепловізори, автомобілі, оптику, біноклі, монокуляри, приціли. Пріоритетом зараз є техніка, оптика, вартісні речі. Найдешевший тепловізор, який може відповідати параметрам, потрібним військовим, коштує не менше чотирьох тисяч євро. Звісно, це дорого.

– Яким є матеріальний еквівалент допомоги? Кілька мільйонів?

– За перший рік було надано допомоги на три мільйони гривень. За 2015 рік – на п'ять мільйонів. Це все приблизні підрахунки, чітко відповісти на питання практично неможливо. Ми ведемо документацію, записуємо прихід, розхід, але багато допомоги проходить транзитом. Закордонні волонтери допомагають, ми працюємо з різними містами Італії, Іспанії, де є наші заробітчани. Вони бачать, що ми щодня звітуємо в інтернеті, тому надають допомогу транзитом. Моніторимо, якому підрозділу чого не вистачає і скільки. Ми не передаємо просто так. Треба дванадцять бушлатів теплих, передаємо саме 12, а не 13. Запрошують певну кількість тонн картоплі і моркви, ми передаємо саме таку кількість. Персоналізована допомога є набагато



на 31-му блокпосту, в Авдіївці, Попасній, Мар'їнці.

– У небезпечні ситуації потрапляли?

– Дякувати Богу, що все нормально. Не буду нічого розповідати, бо наші рідні це читають і більше не відпускають. Звісно, такі поїздки пов'язані з небезпекою. Ми намагались бути максимально обережними, не наражатись на небезпеку, не переміщатись уночі.

– Потреби бійців змінилися?

– Від початку кампанії і зараз потреби змінились радикально. Спочатку ми купували броню і шоломи. Зараз Збройні Сили на 99 відсотків цим забезпечують, державна машина зарухалась і почала працювати. Зараз є підрозділи, де ще потрібна оптична техніка, снайперські приціли, тепловізори. Завжди потрібен одяг,

може. Я точно знаю, що якби тоді не прогнали “Беркут”, то Україна як такої могло вже б не бути. У нас з'явився великий шанс зміни країну. Звичайно, ми могли б використати його із значно більшою користю. Але те, що смерті були не марними, це точно. Так склалось, що історія України полита кров'ю молодих патріотів. Я горджуся своїм сином, вважаю його героєм, прикладом для мене і для усіх.

Р.С. У часи найбільшої небезпеки Устим сміявся: “Небо падає!” Сьогодні уже можна не пережити – небо не впаде. Його для нас тримають атланти, його для нас тримає Устим. Останній його запис у соціальних мережах: “Рабів до раю не пускають”. Наш обов'язок – почути його.

Анастасія Олехнович.
“Крила України”.

Від “Голуба” – до “Руслана”



7 лютого виповнюється 110 років від дня народження видатного авіаконструктора Олега Антонова, за безпосередньої участі якого створено 52 типи планерів, розроблено 22 типи літаків, що несуть його ім'я на фюзеляжах. Він заснував оригінальну школу конструювання, виховав колектив гідних продовжувачів своєї справи. Створене Олегом Костянтиновичем КБ, зазнаючи структурних змін, послідовно називаючись “поштовою скринькою”, Київським механічним заводом, Авіаційним науково-технічним комплексом, ДП “Антонов”, незмінно пов'язувалося з ім'ям свого засновника.

Дорога в небо

Олег Антонов народився 7 лютого 1906 року в Московській губернії, в дворянській сім'ї Анни і Костянтина Антоновичів.

У 1912 році сім'я переїхала в Саратов. Там маленькій Олег із розповідей брата вперше почув про літаки. На той час у Саратові практично не було літератури про авіацію. Всі відомості про неї Олег вирізував із газет і журналів, складаючи своєрідний довідник. Разом із однокласниками він створив “Клуб любителів авіації”, випускав рукописний авіаційний журнал. Пристрасть до польоту тягнула одержимих хлопців на військовий аеродром, де вони знайомилися з конструкцією літаків, вивчаючи їхні уламки на околицях льотного поля, і на книжковий ринок у пошуках випадкових книжок про авіацію.

З 1923 року Олег активно працював у “Товаристві друзів Повітряного флоту”, створюючи планери власної конструкції, зокрема, навчальний апарат під назвою “Голуб”, за вдалу конструкцію якого був нагороджений грамотою. Невгамовна творча натура, його чіпка пам'ять, в якій трималися конструкції майже всіх відомих на той час літаків, дозволили створити молодому Антонову навчальні планери ОКА-3, “Стандарт-1”, “Стандарт-2”, ОКА-7, ОКА-8 і перший рекордний планер “Місто Леніна”.

3 планера – на літак!

Наприкінці 1930 року, після закінчення відділення гідроавіації корабельного факультету Ленінградського політехнічного інституту, Олега Антонова направили до Москви для організації Центрального конструкторського бюро з планерів. У Тушині, передмісті Москви, будувався планерний завод. У 1933 році, коли будівництво завершилося, Антонова призначили головним конструктором. На планерах Антонова серії “Рот-Фронт” були досягнуті рекордні дальності польоту.

Наприкінці 30-х років Антонова запросив до свого конструкторського бюро головний конструктор Олександр Яковлев і запропонував посаду провідного інженера з навчально-тренувальних літаків. Але почалася війна, і Антонов отримав урядове завдання організувати виробництво багатомісного десантно-транспортного планера А-7, розробленого ним в 1940 році. У жовтні завод евакуюється у м. Тюмень в Сибіру, де було виготовлено понад 500 транспортних планерів. У цей самий період Антонов створює “крилатий танк” – оригінальний планер для транспортування легкого танка. Пілотований С. Анохіним, він здійснив політ на буксирах за важким бомбардувальником ТБ-3 конструкції А.Н. Туполева. На жаль, великі втрати ТБ-3 в боях призвели до того, що буксирувати “крилатий танк” незабаром стало нічим, і при-

вабливу ідею довелося залишити.

У 1943 році Антонов повернувся в конструкторське бюро О.С. Яковлева, який запропонував йому посаду свого заступника. Багато сил віддав Олег Костянтинович вдосконаленню винищувачів “Як” – одних із наймасовіших літаків Другої світової війни. При цьому Антонов не втрачав мрії про свій літак для мирного неба. Після війни Антонов звернувся до Яковлева з проханням відпустити його на самостійну роботу, і в жовтні 1945 року виїхав до Новосибірська керувати філією конструкторського бюро Яковлева на авіаційному заводі.

Головний конструктор



31 травня 1946 року уряд перетворив філію на нове конструкторське бюро. О.К.Антонова призначили головним конструктором і доручили йому створення сільськогосподарського літака СХ-1, відомого сьогодні в усьому світі як Ан-2. У вересні 1946 року на О.К.Антонова, крім керівництва КБ, поклали обов'язки керівника Сибірського НДІ з авіації. Енергія і працездатність Антонова дозволяли йому справлятися з усіма справами, і первісток нового КБ вперше піднявся в небо вже 31 серпня 1947 року.

Три роки промайнули в напруженій роботі з організації колективу і впровадженню Ан-2 у виробництво. Одночасно були створені його модифікації для різних видів застосування. Цей літак став єдиним у світі літальним апаратом, який знаходився в серійному виробництві понад 50 років. Він за-

воював славу виключно надійної машини. За роки експлуатації на ньому перевезено кілька сотень мільйонів пасажирів, мільйони тонн вантажів, оброблено більше мільярда гектарів полів і лісових угідь. Він побував практично у всіх кутках земної кулі. За створення Ан-2 О.К.Антонову і його соратникам присуджена Державна премія СРСР.

На берегах Дніпра

У 1952 році О.К.Антонов та провідні фахівці КБ переїхали до Києва, де їм практично з нуля довелося створювати і колектив, і виробничу базу. Наприкінці 1953 року КБ

утворення втомних тріщин в силових елементах конструкції Ан-10, і в 1972 році сталася катастрофа. Олег Костянтинович важко пережив те, що трапилося. З того часу проблеми втомної міцності стали одними з головних у роботі конструкторів. Випробуванням на повторні навантаження піддаються в інтересах надійності і довговічності конструкцій всі створювані літаки.

Цікаво, що Ан-12 виявився виключно вдалим літаком, який ось уже півстоліття справно працює як у складі ВПС багатьох країн світу, так і в парку десятків комерційних авіакомпаній.

Після створення Ан-10 і Ан-12 ОКБ Антонова міцно зайняло місце в ряду провідних літакобудівних фірм країни. Створювалася своя, “Антонівська” школа конструювання, формувалося нове покоління талановитих керівників колективів, розвивалося промислове і житлове будівництво, вирішувалися соціально-побутові питання.

Роки праці і звершень

У 1962 році О.К.Антонов став Генеральним конструктором. Раніше, в 1960 році, він успішно захистив дисертацію, і вчена рада Московського авіаційного інституту присвоїла йому звання доктора технічних наук. У тому ж році він був обраний членом-кореспондентом Академії наук України.

Олег Антонов з однаковою увагою ставився і до значних, і до малих робіт, що проводилися під його керівництвом: всі творчі завдання для нього були однаково важливі. Одночасно з літаками він створив серію суцільнометалевих планерів А-11, А-13, мотопланер А-13М, рекордний А-15. За створення планерів О.К.Антонов отримав спеціальну нагороду Міжнародної авіаційної федерації – “Диплом Поля Тіссандьє”.

Антонов завжди розумів, що в країні існує велика потреба в маленькому літаку, який не потребує аеродромів. Так виник “літак короткого злету” (тепер цей термін широко застосовується у світовій практиці). Маленька машина, згодом названа “Бджілка”, в процесі доопрацювань з чотиримісної стала семи-, а потім одинадцятимісною. У народженні “Бджілки” і наступних її модифікацій Ан-14М і Ан-28, мабуть, максимально проявилися твердість Антонова як конструктора і його рішучість у досягненні мети.

У період 1957-1959 рр. тривало створення пасажирського літака Ан-24 з широким застосуванням клейозварних з'єднань елементів конструкції. На базі цього літака розроблено 14 модифікацій, у тому числі транспортний Ан-26, і аерофотознімальник Ан-30. Надійні машини цього сімейства донині відіграють важливу роль у перевезенні пасажирів і вантажів, виконують безліч спеціальних функцій.

Світова популярність

Наступним дітищем колективу, який очолював Антонов, став Ан-22 “Антей”, який ознаменував новий крок у літакобудуванні – став першим у світі широкофюзеляжним літаком. За своїми розмірами він перевершував все, що до того часу було створено у світовій авіації, і потребував вирішення цілого ряду конструкторських і технологічних проблем, а також проведення великого обсягу експериментальних робіт. У Парижі на 26-му Міжнародному авіакосмічному салоні літак відразу ж опинився в центрі загальної уваги і став головною сенсацією. Англійська “Таймс” писала: “Завдяки цьому літаку Радянський Союз випередив усі інші країни в авіабудуванні...”.

Перші ж польоти “Антея” підтвердили, що авіація здійснила новий крок вперед. Літак довів це, доставляючи в райони Крайньої Півночі газотурбінні станції, роторні екскаватори, вантажні автомобілі та інші великогабаритні вантажі. А Збройні Сили отримали могутній засіб, що значно підвищило їх мобільність. Творці Ан-22 стали лауреатами Ленінської премії.

Протягом багатьох років Олег Костянтинович наполегливо домагався створення економічних газотурбінних двигунів для малої авіації. І коли такі двигуни з'явилися, він взявся за розробку глибокої модернізації Ан-14 під назвою Ан-28 і сільгосплітака Ан-3 – нової версії прославленого Ан-2.

Йдучи в ногу з прогресом, в 70-х роках Антонов налаштував керований ним колектив на створення транспортних літаків із двоконтурними турбореактивними двигунами. Першою такою машиною став Ан-72, а дещо пізніше з'явилася його модифікація Ан-74, які сьогодні незамінні в необжитих районах, де немає бетонних аеродромів. Під керівництвом Олега Костянтиновича було вирішено і надзвичайно складне завдання щодо створення важкого далекого транспортного літака Ан-124 “Руслан”. Для цього Генеральний конструктор пішов на дуже сміливі для того часу технічні рішення. Зокрема, на літаку такого класу стрілоподібне крило суперкритичного профілю було застосовано вперше у світі. Одним із прийомів, що дозволив досягти вагової досконалості літака, стало широке застосування композиційних матеріалів. “Руслан” вийшов виключно вдалим літаком. На ньому встановлено 30 рекордів, а всього станом на кінець 2005 року на рахунку конструкторського бюро 483 світових досягнення, з них 378 не побиті дотепер.

“Руслан” став останнім літаком, створеним під безпосереднім керівництвом О.К.Антонова. Після смерті Олега Костянтиновича його задуми втілювали в життя послідовники.

За матеріалами Віктора Анисенка.

10 маловідомих фактів з біографії видатного авіаконструктора Олега Антонова

Вкотре переповідаючи читачам нашої газети біографію видатного авіаконструктора Олега Антонова навряд чи має сенс, але й не згадати нашого славетного співвітчизника в канун його 110-річного ювілею ми також не змогли. Отож, пропонуємо читачській увазі 10 невідомих широкому загалу фактів із біографії родоначальника авіаційного сімейства "Анів".

1. У 17 років О. Антонов став керівником створеної у Саратові філії Московської спілки "Парящий полёт" з планерним гуртком і конструкторським бюро, в якому він сконструював свій перший літальний апарат – планер ОКА-1 "Голуб", за що отримав першу в житті нагороду – Почесну Грамоту.

2. Перші у СРСР серійні планери "Стандарт-2" (ОКА-5) були сконструйовані Антоновим у 23-річному віці, під час навчання у Ленінградському політехнічному інституті. На основі цього апарату Олег Костянтинович створив рекордний планер "Город Ленина", який випробував один із піонерів авіації К.К. Арцелуов.

3. У 1939 році на планері О.К. Антонова РФ-7 планеристка О. Клепікова встановила світовий рекорд дальності польоту – 749,2 км, який не був побитий 38 років.

4. У серпні-вересні 1942 року проводились випробування створеної Антоновим гібридної конструкції (А-40) – планера і легкого танку Т-60. Випробування проводив відомий льотчик-випробувач С. Анохін. Конструкція легко відірвалася від землі, але скоро почали перегріватися двигуни літака-буксира ТБ-3 і Анохін був вимушений відцепитися та приземлитися на сусідній аеродром, налякавши його обслугову.

5. З 1943 по 1945 рік Олег Костянтинович працював заступником авіаконструктора в ОКБ О.С. Яковлева, де саме він керував створенням найкращого радянського винищувача Другої світової війни Як-3, на основі якого у повоєнні роки було розроблено навчально-тренувальний літак Як-11, що сьогодні прикрашає вхід до експозиції філії Національного військово-історичного музею України – музею Повітряних Сил.

6. Розроблений О. Антоновим легкий транспортний літак Ан-2, який вперше піднявся в небо 31 серпня 1947 року, випускався у 18-ті модифікаціях і використовується в багатьох країнах світу і до сьогодні, а також досі випускається серійно у Китаї.

7. Створений у 1955 році транспортний літак Ан-8 був першим у Радянському Союзі широкофюзеляжним літаком із турбовинтовими двигунами та рампою у хвостовій частині, родоначальником сучасних транспортних літаків. Коли його побачив метр радянського авіабудування А.М. Туполев, то, позаздривши, що така машина була створена не у його КБ, назвав літак "гарним сараєм".

8. При створенні комфортабельного пасажирського лайнеру регіонального сполучення Ан-24, який мав можливість експлуатуватись з ґрунтових аеродромів, Олег Костянтинович вперше у світі вирішив використовувати для з'єднання дюралевих панелей і деталей літака замість заклепок спеціальні клеї та зварювання за методом, розробленим в інституті електрозварювання ім. академіка Патона, що значно зменшило вагу конструкції. Завдяки отриманим аеродинамічним якостям літак не тільки міг набирати висоту та продовжувати політ із одним з двох двигунів, але й планувати кілька десятків кілометрів взагалі з вимкнутими двигунами. Той самий А.М. Туполев, дізнавшись про це, назвав літак найкращим зразком світового значення у своєму класі.

9. Створений у 1982 році літак-гігант Ан-124 "Руслан", був призначений для перевезення вантажів масою близько 150 тонн і мав вперше у світі 2 вантажних відділення – як традиційне ззаду, так і з носової частини, що відкидається наверх.

10. Маловідомою сторінкою життя О.К. Антонова залишилась його творчість як художника – майстра натюрмортів, пейзажів з краєвидами України та картин, що зображують польоти планерів, яких налічується кілька десятків.

Віктор Поденний, м. Вінниця.

"ДИКА КАЧКА"

Вартові неба б'ються й на землі

Серед героїчних захисників Донецького аеропорту – не лише десантники, піхотинці та добровольці, були серед них і воїни-авіатори, зенітники, локаторники, зв'язківці тощо. У складі зведеного загону Повітряних Сил вони теж обороняли ДАП. Молоді бійці та досвідчені полковники стояли в окопах пліч-о-пліч. Наших хлопців на тій позиції ворог охрестив "спецназом НАТО". Офіцери з позивними "Штиль" та "Пастор" розповіли, як вартові неба на землі обороняли символ війни України за Незалежність. Обидва офіцери провели на двох більше ста днів у боях під Донецьким аеропортом.



"Штиль": – Про бій 22 січня, коли наші хлопці спільно з десантниками розбили велику колону техніки та живої сили ворога, всі добре знають. А ось вже 26 січня відбувся штурм шахти "Бутівка". Тоді наші відійшли з території самого аеропорту. А ця шахта, зайнята противником, була стратегічним місцем у прилеглому районі аеропорту, селищі Піски. На височині її копра постійно працювали снайпери, корегувальники вогню, у величезному залізничному депо – велике скупчення бойовиків, їхня техніка. На її териконах, у підземеллях, добротних цегельних приміщеннях – вогневі точки. І ось хлопці з 95-ї аеромобільної бригади пішли на надскладний штурм. Адже місцевість – наче на долоні. Ворог зустрів наших страшним вогнем. Ми спільно з начальником артилерії десантників "Вітром" корегували вогонь артилерії, мінометів, тоді дуже стався в нагоді американський прилад контрбатарейної боротьби. Він "бачив" кожну ворожу вогневу точку. Ми тоді, можна сказати, були "очима" десантників. Бій був страшний, у "крилатої піхоти" були загиблі, багато поранених. Наш танк розстріляв спостережний пост корегувальників та снайперів, вуличні бої йшли у депо. А наші "гасили" вогонь ворога. "Арта" робила точно, наче годинник. Увечері над шахтою піднявся український прапор. Захопили 12 бойовиків у полон, із них двоє були кадрові російські військові. Були й колишні "афганці", яких задурили ідеями "руського миру". З поверненням шахти під наш контроль противник був жорстко взятий за горло. Влітку хлопці-"правосеки" жартома запускали до "сепарів" з копра шахти повітряні кульки чорного та червоного кольорів та кольорів прапора України. Ті біснувались, але не могли їх збити. Потім казали всерйоз, наче ті кульки "броньовані".

"Пастор": – Увесь час ворог бомбардував наші позиції з мінометів, зенітних та польових гармат, самохідних артилерійських установок... Бувало, цілий день обстрілювали... Ми лише чули свистіння снарядів... Якщо чуєш – у тебе не влучили. Заривались в окопи, укріплення все глибше до землі. На Великдень минулого року під час чергового обстрілу 120-міліметровою міною влучила прямо в укриття наших зенітників на позиції "Грачі". Стався вибух боєприпасів. П'ятьох бійців віком 19-20 років поглину-

ли вибух та полум'я. Чесно кажучи, я досі дуже хочу вірити, що вони не згоріли заживо...

"Штиль": – До чергових Мінських угод сили АТО могли відповідати на вогонь ворога. Нині усе наше важке озброєння відведено. І ось російські танки, БМП, БТР часто виїжджали на злітну смугу до наших позицій і були впритул. А у хлопців – лише легке озброєння. Поки запросиш вогонь, чи ще дозволять стріляти у відповідь – невідомо, та й що зробиш автоматом проти танка... Так, у грудні на міні підірвалася й наша БМП. Загинув мій побратим "Малиш" із 93-ї окремої механізованої бригади. Ми стільки часу воювали разом...

– Яка зараз ситуація у районі Донецького аеропорту?

"Пастор": – Зі звільненням селища Піски та шахти "Бутівка" ми стоїмо впритул до Донецька. Вгризлись мертворо хватою. Це – плац-



дарт для майбутнього визволення Донецька. І російські та бандитські позиції напроти нас – сам аеропорт, селище Спартак. Влітку й восени бойовики активно різали з ранку до ночі руїни аеропорту на металобрухт. Крани, бульдозери, екскаватори, вантажівки, бригади "різальників" вивозили тисячі тонн металу з приміщень, розбирали усе до цеглини. Хлопці, які змінили нас, кажуть, що вони ріжуть досі. "Руський мир" лишає за собою пустелю, смерть, руйнування. Ми по цих "металістах" не стріляли, бо сенсу немає. А в цей час дехто з місцевих досі кляне на чому світ стоїть українських військових, мовляв, саме вони в усьому винні. Де логіка?

– Чому хлопців з "Дикої качки" ворог вже офіційно називав "легіоном НАТО"?

"Пастор": – Щойно ми почали їздити під Донецький аеропорт, у більшості хлопців була військова форма іноземного зразка. Адже української форми тоді просто бракувало на



всіх. Німецька, польська, англійська, американська форми, часто з їхніми прапорами. Коли бандити у бінокль бачили наших бійців у цій формі, то відразу лякались: "Це страшні найманці НАТО!" Страх має очі великі! Ми спершу сміялись, а тепер думаємо: хай бояться! В боях ми чули по радіостанціях перемовини ворогів, як вони лялялись до нас усім запасом мотуїв. А ми відповідали їм лайкою німецькою, англійською мовами! Одного разу знищили з зенітної гармати корегувальника з банди Гіві, який там засів у руїнах аеропорту. Гіві особисто вийшов на нас, страшенно погрожував. Але далі слів справа не пішла. Бо ми йому усіма мовами вказали вірний шлях, куди йти!

Звідки взяли "негри на танках "Абрамс"? Влітку у страшній пилюці, вирах піску та спеці обличчя кожного з нас дійсно нагадувало тепошкірих людей! Спробуй розрізати наш танк у тій самій пилюці... Так і пішла легенда! Але вона нам сподобалась! До річниці битви за ДАП ми зберемося усі разом, згадаємо усіх героїв. Мертвих, живих – усіх, хто ділив набой та ковток води з друзями...

Нині позиції "Дикої качки" під Донецьким аеропортом займають бійці інших частин Збройних Сил України. "Дика качка" на фронт вже не виїжджає – кажуть, поки немає команди, мовляв, не настільки гостра потреба. Але воїни-авіатори готові за першим наказом знову стати у перші ряди та боротись за нашу країну на передовій.

1 лютого офіцер Повітряного командування "Захід" із позивним "Штиль" отримав державну нагороду – медаль "За військову службу України". Справжнім чоловіком, можливо, не важливі зовнішні атрибути їх мужності, але визнання їх заслуг перед Державою, безперечно, важливо.



Ірина Баранова, Анатолій Мельник. Львів – Вінниця.



ДОНОРСТВО

Кров для поранених бійців АТО

Понад 80 офіцерів та курсантів Житомирського військового інституту ім.С.П.Корольова днями здали кров для потреб військово-медичних закладів оборонного відомства, у яких проходять лікування поранені в зоні АТО військовослужбовці.

Пунктом переливання крові цього дня став спортивний зал навчального закладу, де розмістилася виїзна амбулаторія Центра крові Міністерства оборони України.

– Сьогодні у нас своєрідний День донора, – зауважив тимчасово виконуючий обов'язки начальника інсти-

туту полковник Валерій Шестаков. – До донорської допомоги пораненим бійцям долучилися і офіцери, і курсанти нашого інституту. Приємно те, що усі розуміють, наскільки важлива ця допомога нашим побратимам у критичних ситуаціях.

Сергій Фурдик.

КОНТРАКТИ

ВПС Єгипту отримали чергові винищувачі Rafale

28 січня 2016 року на авіабазі Джебель-ель-Басур, що поблизу Каїра, відбулася церемонія введення до складу ВПС Єгипту другої партії з трьох винищувачів Dassault Rafale, отриманої за угодою з Францією від 2015 року. Як і перші три винищувачі, отримані Єгиптом 20 липня 2015 рік, літаки другої трійки теж є двомісними Rafale DM.

У складі ВПС Єгипту літаками Rafale оснащується спеціально сформована 34-а ескадрилья "Дикі вовки" також спеціально створеного на авіабазі Джебель-ель-Басур 203-го тактичного винищувального крила "Шторм". На даній авіабазі також продовжує базуватися 252-е тактичне винищувальне крило єгипетських ВПС, що включає 71-у (оснащена винищувачами і розвідниками Dassault Mirage 5SDE/SDD/SDR) і 82-у (оснащена винищувачами Dassault Mirage 2000BM/EM) ескадрильї.

Контракт на закупівлю Єгиптом 24 винищувачів Dassault Rafale (16 двоміс-

них Rafale DM і восьми одномісних Rafale EM) вартістю 3,5 млрд євро був підписаний 16 лютого 2015 року в Каїрі в рамках великого пакета з п'яти контрактів на продаж Єгипту великої партії французького озброєння загальною вартістю 5,55 млрд євро. У даний пакет входить також контракт вартістю 700 млн євро на поставку керованого озброєння для винищувачів Rafale DM/EM, включаючи ракети MICA класу "повітря-повітря", керовані бомби AASM, і, можливо, крилаті ракети Black Shahine. Таким чином Єгипет став першим іноземним замовником літаків Rafale.



У ТЕМПІ ТИГРА

24 корвети – менше ніж за три роки!



Будівництво корветів (малих фрегатів) сімейства проекту 056 здійснюється в КНР на чотирьох суднобудівних підприємствах одночасно. Головний корабель проекту 056 Hengbu був збудований на верфі Hudong Shipyard суднобудівного об'єднання Hudong-Zhonghua Shipbuilding Group в Шанхаї, де в 2010 році розпочато їх будівництво. Спущений на воду він був 22 травня 2012 року, переданий на заводській ходові ви-

пробування 6 листопада 2012 року і зданий ВМС НВАК 25 лютого 2013 року.

Всього до сьогоднішнього дня (тобто за 35 місяців) китайський флот отримав 24 таких корвети, з яких по сім одиниць були побудовані підприємствами в Шанхаї і в Гуанчжоу, і по п'ять одиниць – верфями в Даляні і в Ухані. З них вісім кораблів були передані ВМС НВАК у 2013 році, десять – у 2014 році, п'ять – у 2015 році, і один

25 січня 2016 року на китайській військово-морській базі Юлінь на острові Хайнань відбулася церемонія введення до складу Південного флоту ВМС НВАК нового корвета Jingtmen ("Цзінмень") проекту 056A. Цей корабель, збудований суднобудівним підприємством в Гуанчжоу, став 24-м корветом сімейства проекту 056, який увійшов до складу китайського флоту менш ніж за три роки.

(Jingtmen) – вже в 2016 році. Ще один корвет на кінець січня 2016 року проходив заводські ходові випробування, і ще мінімум шість одиниць знаходилися на різних верфях у стадії добудови на плаву.

З 24-х нині введених до строю корветів, десять перебувають у складі Південного флоту (у тому числі два – у складі гарнізону Гонконгу), сім – у складі Східного флоту, і сім – у складі Північного флоту ВМС НВАК.

РИНОК ЗБРОЇ

Китай передав Кенії партію бронемашин VN-4

У січня 2016 року відбулася урочиста передача силовим відомствам Кенії партії легких колісних бойових машин VN-4, виробництва китайської корпорації NORINCO.

Відомо, що до Кенії було доставлено близько 20 нових легких броньованих машин VN-4 призначених для оснащення поліції і загонів спеціального призначення Кенії.

Броньовані машини VN-4 представляють собою легкі броньовані машини з екіпажем з 2-х чоловік і десантним відділенням для транспортування 8 бійців. VN-4 може бути використаний для сил швидкого реагування, для мотопіхоти, поліції, а також для миротворчих і антитерористичних місій. Машина може бути оснащена різним озброєнням залежно від поставлених завдань.



Кенія стала другим відомим замовником броньованих машин VN-4 після Венесуели, що придбала з 2012 року мінімум 191 машину для Боліварської Національної гвардії.

Маса машини близько 9 тонн
Довжина, мм – 5 400
Ширина, мм – 2 400
Висота, мм – 2 050
Дорожній просвіт, мм – 380
Кількість коліс, шт. – 4
Кількість ведучих коліс, шт. – 4
Двигун 6-циліндровий дизель з

турбонаддувом, потужністю 440 к.с.
Максимальна швидкість по шосе, км/год – 115
Запас ходу по шосе, км – 700
Озброєння (опціонально)
12,7 мм кулеметна установка
Боекомплект, шт. 840

ВІЙНА В СИРІЇ

Російське військово відомство підтвердило перекидання винищувачів Су-35С до Сирії

Джерела в міністерстві оборони Російської Федерації підтвердили інформацію про перекидання багатопільових винищувачів Су-35С до Сирії.

Су-35С кілька днів тому вилетіли з Астрахані і дісталися до Сирії через Каспійське море, повітряний простір Ірану та Іраку.

Дані винищувачі були передані повітряно-космічним силам Росії восени 2015 року та спочатку увійшли до складу у 23-го винищувального авіаційного

полку 303-ї гвардійської змішаної авіаційної дивізії 11-ї армії ВПС і ППО Східного військового округу, проте потім були перекинуті на аеродром Привольський поблизу Астрахані.

Тепер склад змішаної авіагрупи повітряно-космічних сил Росії на авіабазі Хмеймім перевищує 70 літаків і вертольотів.



Сторінку підготував Андрій Яцик.

МОДЕРНІЗАЦІЯ

SAIC представила модернізований зразок плаваючого БТРа AAV



Американська компанія SAIC представила модернізований зразок плаваючого бронетранспортера AAV.

Ця машина є основним гусеничним транспортним засобом Корпусу морської піхоти США і використовується для висадки на берег штурмових підрозділів. БТР перебуває на озброєнні багатьох країн світу.

У травні 2014 року КМП США уклав контракт із компанією на розробку і виробництво 10 прототипів і 52 машин початкової серії. Відповідно до контракту SAIC проводитиме оновлення бронетранспортерів, які отримають поліпшений броньовий захист і підвищену мобільність.

АВАРІЯ

Ударний американський вертоліт AH-64 "Апач" був змушений здійснити аварійну посадку в окрузі Граймс штату Техас.

"Апач" здійснив аварійну посадку

У результаті несправності гідравлічної системи на борту вертольота екіпажу бойової машини довелося зробити жорстку посадку в полі недалеко від траси номер 215 на південь від Андерсона.

Екіпаж отримав незначні ушкодження та доставлений до найближчого медичного закладу. На місце аварії прибула бригада інженерів для евакуації несправної техніки на базу.



СПІВРОБІТНИЦТВО

Україна та Італія розширяють співпрацю у космічній галузі

28 січня 2016 року заступник Голови ДКА Володимир Міхєєв провів робочу зустріч з представниками італійських компаній в галузі освоєння космічного простору. Мета візиту італійської делегації – розширити співпрацю з українськими підприємствами із створення, запуску та експлуатації космічних апаратів.

Володимир Міхєєв зазначив, що існує значний потенціал співпраці між підприємствами української космічної галузі та Італійської Республіки в реалізації спільних проектів, у тому числі на замовлення Європейського космічного агентства.

Представник компанії ON-AIR Consulting & Solutions, колишній президент Італійського космічного агентства Енріко Саджезе представив українським експер-

там можливості космічної обсерваторії LISA Pathfinder, яка 3 грудня 2015 року була виведена на орбіту європейською ракетоносієм легкого класу "Vega". Маршовий двигун цієї ракети був розроблений і виготовляється на українських підприємствах.

Сторони обмінялися думками щодо можливих напрямів співпраці, а також – пропозиціями щодо конкретним дій найближчим часом.



– Якщо говорити про перші польоти на Марс, то ми сподіваємося це зробити приблизно в 2020-2025 роках, приблизно через дев'ять років, – відповів Маск на питання учасників форуму про першу пілотовану місію

SpaceX.

Бізнесмен підкреслив, що дев'ять років достатньо для підготовки польоту.

Подробиці архітектури космічного корабля, призначеного для

ПЕРСПЕКТИВИ

Ілон Маск: "Через дев'ять років людина відправиться на Марс"

Глава компанії SpaceX американський бізнесмен Ілон Маск заявив про можливість польоту людини на Марс до 2025 року. Слова підприємця прозвучали під час виступу на інвестиційному форумі в Гонконзі.

польотів на Марс, підприємець планує розкрити наприкінці вересня 2016 року в Мексикі на Міжнародній конференції з астронавтики.

Маск також повідомив про свої плани через п'ять років особисто ві-

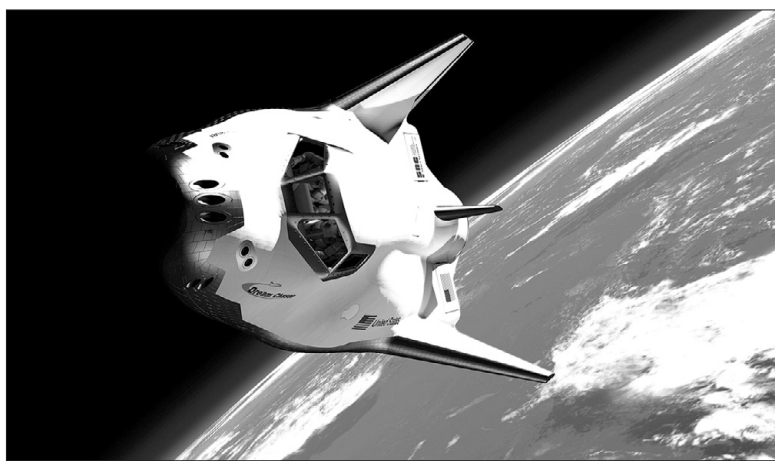
РОЗРОБКИ

Європа приєднається до проекту Dream Chaser

Європейське космічне агентство заявило про свій намір вкласти 36 млн доларів в проект приватного космічного човника Dream Chaser, який розробляє американська компанія Sierra Nevada. Про це розповіли представники ЄКА.

Компанія Sierra Nevada (SNC) є одним з головних конкурентів двох інших космічних стартапів – SpaceX, компанії Ілона Маска, і Blue Origins Джеффа Безоса. На відміну від цих компаній, SNC розробляє класичний "шаттл", хоча і більш скромних розмірів, ніж "Діскавері", "Індевор" і "Атлантик". На відміну від шаттлів NASA, Dream Chaser буде встановлюватися на ракеті зверху, а не збоку. Це виключає ризик пошкодження корабля фрагментами носія, що призвело до загибелі шаттла "Колумбія". Запуск і приземлення човника будуть здійснюватися за допомогою тих самих пускових установок і посадкових смуг, що і для старих шаттлів. Перший політ Dream Chaser, за планами SNC, повинен відбутися в листопаді 2016 року.

Незважаючи на те, що проект



ще не готовий, NASA на початку січня 2016 року уклало контракт з Sierra Nevada на шість польотів Dream Chaser до МКС або в навколоземний космічний простір в рамках програми CRS-2. Крім неї, підрядниками з вантажного постачання МКС на новому етапі залишилися SpaceX і Orbital ATK.

Цей крок, як відзначають в ЄКА, переконав керівництво європейського відомства в серйозності намірів Sierra Nevada, і послужив відправною точкою для формулювання проекту інвестицій, які європейські чиновники планують вкласти в створення

Dream Chaser. Стало відомо, що ЄКА планує витратити кошти на створення стикувального модуля для Dream Chaser, який дозволить човнику приєднуватися до МКС і інших космічних кораблів на навколоземній орбіті. Крім цього, ЄКА запропонувало SNC розглянути можливість запуску човника на борту ракети-носія Ariane 5, куди, як показують розрахунки європейських інженерів, Dream Chaser зможе поміститися, якщо його крила будуть складені. Подібний крок потенційно зможе знизити вартість запусків міні-шаттла і розширить спектр його можливого застосування.

ЗВЕРНЕННЯ

Британський астронавт попросив допомоги у школярів

Перший британський астронавт Тімоті Пік відправив відеозвернення для школярів Сполученого Королівства, в якому попросив їх допомогти виростити насіння рослин, які знаходяться в даний момент на Міжнародній космічній станції. Завдяки цій акції, підтримку отримає спільний науковий проект Королівського садівничого товариства і Космічного агентства Великобританії.

Очікується, що після повернення Піка на Землю діти у всіх кутках королівства отримають насіння з МКС. Їм належить провести простий експеримент – проростити їх і попутно визначити, чи є які-небудь відмінності в динаміці розвитку рослин, насіння яких побувало в космосі.

– Після закінчення місії на МКС насіння я заберу з собою на Землю. Потім у рамках наукового експерименту вони будуть розіслані по тисячах шкіл, щоб їх проростили разом із насінням, яке не було в космосі, – сказав британський астронавт.

Відео зі зверненням Піка було розіслано в 17 тис. навчальних закладів Великобританії. Додатково за підсумками експерименту планується опублікувати вже цього року.



ПЛАНИ

Перший запуск важкої "Ангари" зі Східного намічений на 2019

Перший запуск ракети-носія "Ангара" з космодрому Східний відбудеться в 2019 році. Це стало відомо з підготовленого проекту федеральної космічної програми РФ на 2016-2025 роки.

Згідно з документом, ракета важкого класу "Ангара-А5П", адаптована для пілотованих запусків, введе на орбіту супутник-ретранслятор "Промінь-5М". Цей носій буде використаний для виведення на орбіту апаратів сімейства "Луч" з космодрому Східний ще тричі – у 2021, 2022 і 2024 роках. Крім того, в 2021 році має відбутися перший запуск цієї ракети з новим пілотованим кораблем, який отримав назву "Федерация", а в 2023 році "Ангара-А5П" передбачається використовувати для запуску "Федерация" двічі – у безпілотному і пілотованому режимах.

Неадапована версія важкої "Анга-



ри", вказується в документі, двічі стартуватиме зі Східного в 2024 році і ще один раз – в 2025-му. При цьому в 2024 році ракеті-носії відправлять у космос апарат "Бумеранг" для взяття проб ґрунту з супутника Марса Фобоса, а також апарат "Луна-Ґрунт", який повинен доставити зразки з району південного полюса Місяця. В 2025 році "Ангара" введе на орбіту гідрометеосупутник "Електро-М", очікують автори проекту.

Як повідомлялося раніше, до середини наступного десятиліття запуски важкої ракети-носія "Ангара-А5В" з киснево-водневим третім ступенем не плануються.

У 2019 році планується старт із космодрому Плесецьк легкої "Ангари-1.2" з трьома апаратами системи супутникового зв'язку "Гонець". З 2021 по 2025 рік з цього ж космодрому повинні бути проведені ще п'ять пусків цього носія за цивільною програмою.

Сторінку підготував Віктор Гедз.

НА ОРБИТУ

Запущено європейський телекомунікаційний супутник



30 січня з космодрому Байконур стартовими командами підприємств ракетно-космічної промисловості Росії виконаний пуск ракети-носія "Протон-М" з розгінним блоком "Бриз-М" і європейським телекомунікаційним супутником Eutelsat-9B.

Приблизно через 10 хвилин після запуску від останнього ступеня носія успішно відокремився орбітальний блок (супутник + розгінний блок). Подальше виведення апарату на цільову орбіту здійснювалося за допомогою розгінного блоку "Бриз-М".

КА Eutelsat-9B призначений для цифрового телемовлення та передачі даних в Італії, Німеччині, Греції, регіонах Скандинавії та країн Балтії.

Супутник виготовлений французьким підрозділом європейського концерну Airbus Group – компанією Airbus Defense and Space (Тулуза, Франція). Стартова маса космічного апарату – приблизно 5162 кг. Його планується розмістити в орбітальній позиції 9° с.д.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

8 – 14 лютого

8 лютого 1936 р. перший політ здійснив французький легкий спортивний літак Morane-Saulnier M.S.350.



9 лютого 1969 р. відбувся перший політ широкофюзеляжного пасажирського літака Boeing 747 (США).

9 лютого 1972 р. перший політ здійснив літак AWACS Boeing E-3.

10 лютого 1911 р. відбувся перший виліт літака на лижах, у Севастополі В.М.Кедрін на літаку "Соммерс" з лижами своєї конструкції.

10 лютого 1983 р. у СРСР завершено випробування експортного літака Су-22УМЗ.

11 лютого 1877 р. розглянуто проект літака О.Ф.Можайського з клопотанням про асигнування на продовження робіт.



11 лютого 1956 р. відбувся перший політ військово-транспортного літака Ан-8 з ТВД АІ-20Д конструкції ОКБ О.К.Антонова.

11 лютого 1970 р. відбувся запуск першого японського ШСЗ "Осумі".

11 лютого 2006 р. американський мільярдер, авіатор, мореплавець та мандрівник Стів Фоссетт встановив світовий рекорд дальності безпосадового польоту, зробивши вимушену посадку в міжнародному аеропорту Борнмута (Великобританія). На експериментальному легкому літаку Virgin Atlantic GlobalFlyer він пролетів 42469 км, рухаючись у східному напрямку і провівши в кабіні 76 годин 45 хвилин.



12 лютого 1946 р. відбувся перший політ бомбардувальника Ту-2Д (АНТ-67) з двигунами АЧ-30БФ.

12 лютого 1961 р. з космодрому Байконур було запущено АМС "Венера-1".

13 лютого 1919 р. відбувся перший політ пасажирського лайнера Vickers 66 Vimi Commercial, розраховано на 10 пасажирів.

14 лютого 1942 р. відбувся перший політ американського чотири моторного поршневого авіалайнера Douglas DC-4.

14 лютого 1972 р. у СРСР здійснено запуск АМС "Луна-20" для здійснення м'якої посадки на Місяць і забору ґрунту.

14 лютого 1984 р. перший політ виконав серійний адміністративний літак Cessna Citation S/II з двигунами JT15D-4B.

ВІТАЄМО ІМЕННИКІВ

1 лютого 1956 р. народився Генеральний конструктор, керівник ДП "Івченко-Прогрес" І.Ф.Кравченко.



3 лютого 1964 р. народився начальник Житомирського військового інституту Ю.Г.Даник.



5 лютого 1968 р. народився начальник ХУПС ім. І.Кожедуба А.М.Алімпієв.



5 лютого 1966 р. народився командир військової частини А1880 І.М.Каркищенко.



10 лютого 1970 р. народився перший заступник начальника військ зв'язку ЗС України В.М.Остапчук.



11 лютого 1965 р. народився Міністр оборони України С.Т.Полторак.



11 лютого 1971 р. народився перший заступник командира ПвК "Центр" Повітряних Сил ЗС України О.А.Гесь.



12 лютого 1926 р. народився старший інспектор відділу розробки та ведення штатів управління оборонного планування штабу Командування Повітряних Сил ЗС України А.В.Лук'янець.

УКРАЇНЦІ – НАЦІОНАЛЬНІ ГЕРОЇ ІНШИХ КРАЇН

На ДОТи піднявся особисто командир...

Ніколас Орешко, американець українського походження, пішов у Вічність не так давно – у жовтні 2013 року. Протягом останніх двох із половиною років свого життя він був найстарішим серед живих кавалерів найвищої американської військової нагороди – Медалі Пошани.

Народився Ніколас Орешко у сім'ї українських емігрантів уже в Америці, у містечку Байон штату Нью-Джерсі, 18 січня 1917 року.

У роки Другої світової війни був призваний на військову службу та згодом відправлений до Західної Європи. У серпні 1944 року після завершення операції "Оверлорд" прибув до Франції на посаду командира взводу роти "С" 302-ого піхотного полку 94-ої піхотної дивізії армії США. У складі частини майстер-сержант Орешко брав участь у ліквідації оточених угруповань вермахту, що утворилися внаслідок швидкого просування військ союзників на півночі Франції. У грудні дивізія, у складі якої воював Орешко, вела бойові дії в районі прориву німецьких військ в Арденнах.

23 січня 1945 року поблизу німецького містечка Теттінген, діючи власноруч, атакував та вивів зі строю німецький бункер. Згодом, незважаючи на отримане серйозне поранення, атакував та зруйнував ще одну довготривалу вогневу споруду. Саме за цей подвиг 9 місяців по тому, 30 жовтня 1945 року, він був удостоєний Медалі Пошани. Офіційне вручення найвищої військової нагороди здійснювалося особисто Президентом США Гаррі Труменом під час урочистої церемонії в Білому домі.

Ось – рядки з офіційного тексту нагородження Ніколаса Орешка Медаллю Пошани:

"Майстер-сержант Орешко, будучи



командиром взводу роти "С", брав участь в атаці добре укріпленого опорного пункту противника. Щільним фланговим кулеметним вогнем ворог притиснув війська до землі. З'ясувавши, що кулеметне гніздо, що загрожує наступу підрозділу, знаходиться у найближчому бункері, майстер-сержант Орешко, незважаючи на зливу куль, власноруч стрімким кидком кинувся до вогневої точки противника, кинув ручну гранату та, відразу увірвавшись на позицію, вогнем із гвинтівки знищив весь особовий склад доту, що вцілів після розриву гранати. Ворожий кулемет з іншої довготривалої вогневої точки відкрив вогонь по сержанту та, важко поранивши його у стегно, змусив залагти. Відмовившись залишити поле бою, майстер-сержант Орешко продовжив очолювати подальші дії взводу, намагаючись продовжити наступ вперед.

Проте кулеметний вогонь впритул змусив вояків залагти перед вогневою точкою. Тоді майстер-сержант Орешко,

знову діючи самостійно, підповз до позиції противника та атакував його, знищивши ворога гранатою та вогнем з власної зброї.

Незважаючи на значну втрату крові, майстер-сержант Орешко відмовився залишити позицію, поки не впевнився, що бойове завдання взводу повністю виконане. Демонструючи гостроту реакції, рішучість, нестримну сміливість та непохитну відданість своєму обов'язку під час наступу та незважаючи на запеклий опір ворога й важке поранення, майстер-сержант Орешко знищив 12 німців, не допустив зриву атаки та зробив усе можливе для того, щоб його підрозділ, рота "С", виконала бойове завдання з мінімальними втратами."

Після смерті у січні 2011 року іншого кавалера, Барнея Наджіро, Ніколас Орешко став найстарішим серед живих



кавалерів Медалі Пошани. Останні роки свого довгого життя він мешкав у Крескіллі, штат Нью-Джерсі. Помер ветеран Другої Світової війни та кавалер Медалі Пошани в Енглвуді 4 жовтня 2013 року, трохи не доживши до свого 97-річчя.

НЕЗВИЧАЙНІ ЛІТАКИ

Літак-унікум Вінсента Бурнеллі

Серед різноманітних "літаючих крил" літаки американського авіаконструктора Вінсента Джастеса Бурнеллі посідають особливе місце. Ще у 1921 році Бурнеллі сконструював і побудував транспортний біплан RB-1 доволі незвичайного типу. Конструктор розраховував використовувати підйомну силу не лише несучих площин, але й самого фюзеляжу. Завдяки цьому кабіна літака вийшла рекордно широкою – майже 4,5 метра, а двигуни довелося монтувати у фюзеляж...

Біплан RB-1 розбився, але конструктор не розчарувався у своїх задумах, і вже через три роки створив новий літак, що отримав назву RB-2. Виконаний він був за тією ж схемою. Це була досить потужна й вантажопідійомна машина, здатна нести 25 пасажирів або 2700 кг вантажу. Використовувалася вона виключно з рекламною метою, адже у великій кабіні розміщувався і новенький автомобіль, і офіс дилера, у якому уклалися контракти на закупівлю машин. Втім, не дивлячись на свої прекрасні характеристики й рекламу, у серію "друга

ластівка" Бурнеллі не пішла.

Наступною у 1927 році стала машина СВ-16 зі збільшеною вантажопідійомністю, яка протягом двох років виконувала комерційні рейси. У 1929 році літак розбився. На щастя, ніхто з членів екіпажу та пасажирів не постраждав, що само по собі на той час було рідкістю.

І ось настав рік 1930-й. Знову ж таки в єдиному екземплярі було побудовано моноплан UB-20 (також відомий як Uppercu-Burnelli) з 750-сильними двигунами й вантажопідійомністю 3690 кг. Наступник літака СВ-16 став третім суціль-

нометалевим літальним апаратом Бурнеллі з несучою обшивкою та фюзеляжем, що створював підйомну силу. Льотчик знаходився, як і раніше, у відкритій кабіні, а пасажирський салон, звичайно, був закритим.

Було побудовано лише один екземпляр літака з реєстраційним номером X/NR397N. Він широко використовувався у рекламних автопробігах Генрі Форда – автомобіль з легкістю перевозився на зовнішній підвісі.

Наступником UB-20 став літак UB-14 із покращеною аеродинамікою. Потім, вже після початку Другої світової війни, конструктор створив ОА-1, який використовувався Королівськими ВПС Великої Британії. І, нарешті, в останній рік війни Бурнеллі завершив роботу над ще одним широкофюзеляжним літаком – СВУЗ Loadmaster з двома 1200-сильними моторами. Він експлуатувався з 1943 по 1964 роки. У повоєнні роки конструктор запатентував ще декілька найменувань гвинтових, а пізніше – і реактивних літаків, та в серійне виробництво вони не пішли. В цілому ж Бурнеллі увійшов в історію американського та світового літакобудування як автор літаків-унікумів, вплив ідей якого можна знайти як у реальних, так і у фантастичних конструкціях. Серед останніх, наприклад, дивовижний F-37 Talon з фільму "Stealth".

Підготував Олексій Тригуб.
"Крила України".



ПЕРЕМОГА

Українські шаблістки – переможниці етапу Кубка світу з фехтування у Греції

Старший сержант Ольга Жовнір, працівники Збройних Сил України Олена Кравацька та Аліна Комащук і їхня партнерка по команді Ольга Харлан вибороли перемогу в етапі Кубка світу з фехтування у Греції. У фіналі наші дівчата здобули перемогу над збірною Росії 45:44!

Це вже друга золота нагорода колективу у сезоні 2015-2016 років. Для перемоги в командному турнірі, який відбувся цими вихідними у столиці Греції, українські шаблістки послідовно обіграли представниць Німеччини (45:29), Польщі (45:39), Франції (45:44) та Росії (45:44). І півфінальна, і фінальна зустрічі виявилися вкрай напруженими – в обох випадках українки програвали в рахунок весь поєдинок, і “рятувати ситуацію” довелося Ользі Харлан у фінальному дев'ятому бою, з чим вона успішно впоралася. Обидві зустрічі завершилися з перевагою всього в один удар на користь України – 45:44.

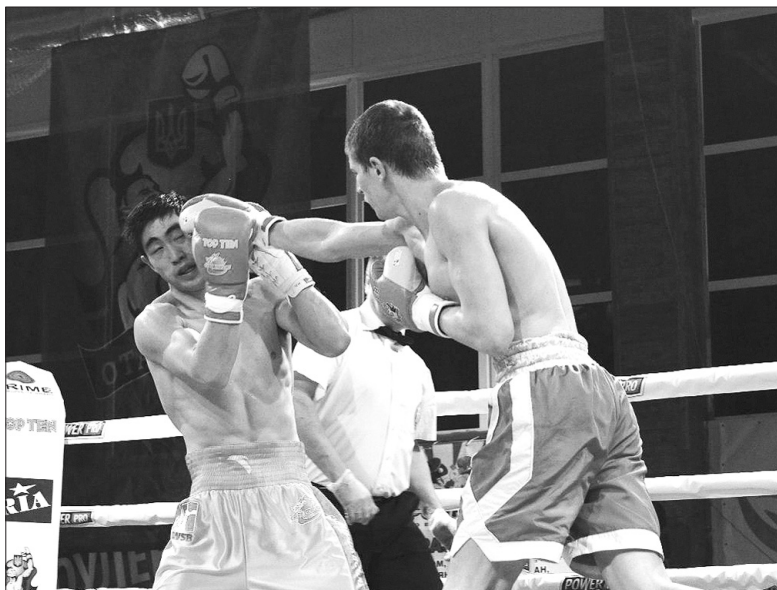


Етап Кубка світу в Афінах є передостаннім командним етапом Олімпійського відбору для жіночої шаблі. Остаточний розподіл командних ліцензій в Ріо стане відомим 21 лютого після турніру в Сінт-Ніклас (Бельгія). Втім, щодо двох команд – збірної України та Росії все і так гранично ясно: свої командні ліцензії в змаганнях шаблісток ці країни вже завоювали. В олімпійському рейтингу наша команда знаходиться на дру-

гій позиції після команди Росії, маючи у своєму активі 376 очок. Найближчий конкурент України Франція має всього лише 288 очок, а це означає, що наздогнати українок в Бельгії французжанкам ніяк не вдасться, адже максимальну кількість очок, які можна заробити на етапі Кубка світу – 64, а розрив між Україною та Францією становить 88 очок, а це означає, що українки вже завоювали свою путівку в Ріо.

БОКС

“Українські отамани” всуху перемогли “Китайських драконів”



“Українські отамани” з перемоги стартували у шостому сезоні Всесвітньої серії боксу. У дебютній зустрічі у Вінниці наші боксери розгромили команду “Китайські дракони”.

У першій зустрічі Максим Фатич лише роздільним рішенням суддів виявився сильнішим від Ху Джиан Гуана, а в наступних зустрічах Віктор Славинський і Сергій Богачук впевнено перемогли суперників технічними нокаутами, що дозволило “отаманам” оформити перемогу в зустрічі достроково.

У решті поєдинків Денис Солоненко в суху перебоксував Ши Гуонджуна, а Віктор Вихрист також одностороннім рішенням суддів переміг Жибао Вонга.

НАШІ – КРАЦІ!

Армійський спортсмен відзначився на престижному міжнародному турнірі з кульової стрільби

В Німеччині (Мюнхен) завершився міжнародний турнір з кульової стрільби.

У складі збірної команди України “бронзову” нагороду виборів представник команди майстрів з кульової стрільби ЦСК ЗС України Сергій Куліш.

У стрільбі з пневматичної гвинтівки працівник Збройних Сил України Сергій Куліш продемонстрував результат 186,8 очок. Голова ЦСК ЗС України Вадим Височин привітав спортсмена з вдалим виступом на міжнародній арені!



ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію
видання: КВ 17301-6071/ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
Віддруковано у
ТОВ “Прес Корпорейшн Лімітед”.
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів. Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на “Крила України” обов’язкове.



КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця,
вул. Стрілецька, 105



тел: 067-587-02-96,
факс: 0432-59-60-48

Електронна адреса: krula_ukr@i.ua

Головний редактор
М. ПОПЛАВСЬКИЙ

Заст. головного редактора: С. Клименко.
Відповідальний секретар: О.Олександрович.
Дизайн та верстка: Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.

Тир. 8450 Зам. № 162204.

Перший редактор Сергій Свенцицький

ДЕВАЙСИ

Українці створили горнятко, яке дезінфікує воду

Горнятко “Travel Cup” визначає, чи можна пити рідину, яка в ньому є, чи ні. Воно може аналізувати рівень солей, кислотність, нітрати, температуру кореляції цих елементів.

Як розповідають співзасновники стартапу “H₂Ometr” Антон Скрипник та Роман Савченко, ще одна особливість їхньої новинки у тому, що “Travel Cup” може дезінфікувати рідину. Робиться це за допомогою ультрафіолетової лампи, вмонтованої в кришку горнятка.

За основу свого продукту винахідники взяли звичайне термгорнятко.

Його нижню частину зробили з кришки звичайного термосу, у яку вмонтували спеціальну мікросхему. Саме вони і аналізують воду з допомогою дуже слабенького струму.

– Таким струмом неможливо скалічити себе, його потужність навіть слабша, ніж статичний

струм від “електризованого” одягу. Але його цілком достатньо для аналізу води, – розповів Роман Савченко. – З таким продуктом можна уже виходити на ринок. Єдине, що стає на заваді презентації проекту на широкий загал – це те, що прорахувати собівартість існуючого прототипу зараз практично нереально, бо всі елементи горнятка зроблені вручну, – додав він.

Зараз винахідники планують вийти з цим продуктом на Kickstarter.

– Не стільки для того, щоб залучити фінансування, а й для того, щоб отримати підтвердження, що ми рухаємося в правильному напрямку, – додав Роман.

Модем, що передає сигнал в 100 разів швидше радіосигналу

Новий пристрій фахівці космічного агентства мають намір випробувати на Міжнародній космічній станції.



Дослідники з американського космічного агентства NASA створили новий модем, що працює за допомогою лазерної передачі повідомлень і здатний передавати інформацію в 100 разів швидше звичайних радіосигналів. Подібні експерименти вже проводили в 2013 році, завдяки чому вдалося скачувати інформацію при швидкості 622 і 20 мегабіт в секунду.

Перші тести нового пристрою намічені на 2019 рік, сам апарат має розміри мобільного телефону і працює за допомогою одного

мікрочіпа, розробленого шляхом збору фотонної схеми.

Такі види схем не є новим винаходом, проте в разі успіху в проведенні дослідів дані механізми почнуть масово використовувати для радіопередачі, заощаджуючи при цьому колосальні кошти.

Конструкція схеми допоможе використовувати подібні апарати при створенні медичного обладнання, в тому числі, для пристроїв, що використовуються інтернет-провайдерами.

Унікальний 30-мовний перекладач для Skype

Киянин Олександр Коновалов став розробником унікального перекладача для Skype.

Додаток має назву “Droid Translator” і може перекладати співрозмовників з 30 мов у режимі реального часу. Серед них арабська, китайська, японська, корейська, гінді, 18 європейських мов, включаючи українську. Цей список відкриває раніше невідомі можливості для бізнесу та освіти. Серед переваг нового додатка можна назвати і автоматичну автори-

зацію у Skype, тобто для підключення програми не потрібно додатково реєструвати акаунт чи вводити пароль.

Якість свого винаходу киянин демонструє одразу на конференціях та форумах. Наразі основним конкурентом його є перекладач від Skype, але той нараховує лише 6 мов.

Додаток є безкоштовним для всіх користувачів ОС Android.

Сторінку підготував Владислав Дем’яненко.

